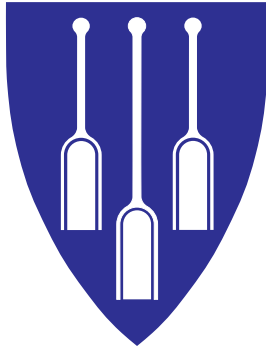

Budsjettdokument for Lom kommune

Gjestfri og nyskapande

Innhold:

Vurdering frå administrasjonssjefen	3
Handsaming i budsjettutvalet	4
Innstilling frå budsjettutvalet	8
Handsaming i formannskapet	14
Kommunestyret sitt vedtak	16
Økonomiske oversikter	17
Overordna styringssignal og utvikling	20
Overordna mål og strategiar	22
Handlefridom i økonomien -prioriteringar	23
Handlingsplan for tenesteområda	24

Biletet i toppen er frå Meadalen med utsikt over Vårdalen.

Foto: Merete Byrøygard

Lom kommune
Midtgard
2686 Lom
Telefon: 6121 7300
Faks: 6121 7301
Epost: post@lom.kommune.no
<http://www.lom.kommune.no>

Lom kommune

Budsjett 2013

Økonomi- og handlingsplan 2014-2016

<u>1</u>	<u>Vurdering frå administrasjonssjefen</u>	<u>3</u>	<u>6</u>	<u>Økonomiske oversikter</u>	<u>17</u>
1.1	Budsjettutfordringar	3	6.1	Investeringar og finansiering	17
1.2	Endra føresetnader	3	6.2	Driftsbudsjett	18
1.3	Reduserte driftsrammer	3	6.3	Utvikling i lånegjeld	19
1.4	Den største investeringa	3	6.4	Fondskapital	19
1.5	Sluttkommentar	3	6.5	Bruk av næringsfond	19
<u>2</u>	<u>Handsaming i budsjettutvalet</u>	<u>4</u>	<u>7</u>	<u>Overordna styringssignal og utvikling</u>	<u>20</u>
2.1	Budsjettprosessen	4	7.1	Viktige prioriteringar i statsbudsjettet	20
2.2	Målsetjing med budsjettarbeidet	4	7.2	KS si uttale til statsbudsjettet	20
2.3	Føresetnader for budsjettet	4	7.3	Utvikling i folketalet	21
2.4	Behandling i budsjettutvalet	5	<u>8</u>	<u>Overordna mål og strategiar</u>	<u>22</u>
<u>3</u>	<u>Innstilling frå budsjettutvalet</u>	<u>8</u>	8.1	Balansert målstyring (BMS)	22
3.1	Innsparingar	8	8.2	Kommunemålekart	22
3.2	Driftsinntekter - forslag til satsar	8	<u>9</u>	<u>Handlefridom i økonomien - prioriteringar</u>	<u>23</u>
3.3	Overføringar til andre	10	9.1	Generelle økonomiske utfordringar	23
3.4	Godtgjersle til folkevalde	10	<u>10</u>	<u>Handlingsplan for tenesteområda</u>	<u>24</u>
3.5	Delegasjon	10	10.1	Staben til administrasjonssjefen	24
3.6	Fullmakt til administrasjonssjefen	10	10.2	Støttefunksjonen	25
3.7	Budsjett gruppeart og ansvar	11	10.3	Loar skule	27
3.8	Investeringar og finansiering	13	10.4	Garmo oppvekstsenter	29
<u>4</u>	<u>Handsaming i formannskapet</u>	<u>14</u>	10.5	Lom ungdomsskule	31
4.1	Formannskapet første gang	14	10.6	Loar barnehage	33
4.2	Formannskapet andre gang	15	10.7	Miljø, teknisk, næring	35
4.1	Formannskapet første gang	15	10.8	Helse og velferd	38
<u>5</u>	<u>Kommunestyret sitt vedtak</u>	<u>16</u>	10.9	Institusjonsbasert omsorg	41
5.1	Vedtak i Kommunestyret 20.12.2012	16	10.10	Heimebasert omsorg	43

1 Vurdering frå administrasjonssjefen

1.1 Budsjettutfordringar

Budsjettframlegg for 2013 er resultat av ei hektisk og konsentrert arbeidsperiode for formannskapet. Det at formannskapet sjølv trer inn i rolla som eige budsjettutval har hatt dei siste åra er nytt. Det er naturleg at prosess med budsjett blir evaluert både administrativt og politisk for å nytte seg av erfaringane til eventuelle forbetringstiltak for komande år.

1.2 Endra føresetnader

Budsjett for 2013 har vore svært utfordrande å få i balanse. Vesentlege endra føresetnader har gjort dette ekstra vanskeleg denne gongen. Reduksjon i kraftrelaterte inntekter med nærare seks millionar er isolert sett utfordrande. Dette skuldast reduksjon i salspris for konsesjonskraft og redusert utbytte frå Eidefoss. I tillegg gjev nedgang i folketal, høgare vekst i utgifter til løn og pensjon enn forutsett både frå regjering og kommunen sjølv ytterlegare utfordringar. Det same gjeld samhandlingsreformen som så langt er klart underfinansiert. Dette totalbildet gjer at den enkelte kommune møter store utfordringa med å møte dei forventningane som regjeringa skaper med sin måte å kommunisere kommuneøkonomien på. Det er ei viktig og stor utfordring å skape ei omforeint forståing av korleis dette faktisk er partane imellom. Synleggjering av konsekvensar ned på enkeltkommunenivå er ei viktig synleggjering i høve dette.

1.3 Reduserte driftsrammer

Framlegg til budsjett for 2013 er i vesentleg grad vidareføring av grunnlaget frå 2012. Likevel har formannskapet vore nødt til å redusere på driftsrammene på alle område. Det er derfor ikkje råd å vidareføre same handlefridom i høve tenesteleveranse og oppgåveløysing. Innbyggjarane, folkevalde og tilsette må derfor vera budde på å arbeide annleis og enda meir effektivt i komande år. Utgangspunktet for å lykkast med dette er likevel godt til stades i Lom grunna relativt bra handlefridom totalt sett.

1.4 Den største investeringa

Budsjettet for 2013 inneheld mange drifts- og investeringstiltak, og er eit bilde på høgt aktivitetsnivå. På tross av behov for rammereduksjonar vil det vera nok av nye utfordringar i komande år. 2013 er første år Utgard blir tatt i bruk. Det er det største investeringstiltaket Lom kommune har gjennomført i moderne tid. I budsjettforslaget er det tatt omsyn til at drift – og tilrettelegging kan bli gjort på ein god måte frå starten. Dette kjem likevel berre i stand som følge av omdisponering av ressursar frå kultur og helseområdet i kommunen.

Administrasjonssjefen har tru på at kommunen med sine kompetente og gode medarbeidarar er i stand til å levere gode tenester i 2013 og komande år. Høgda fokus på kompetanseutvikling og kvalitet er med å sikre og utvikle dette grunnlaget.

1.5 Sluttkommentar

Budsjettet for 2013 er eit utfordrande budsjett. Kommunen må vera budd på nøye gjennomgang av drift i løpet av 2013. Dette er heilt nødvendig for å reetablere handlefridom for å møte ei framtid med nye utfordringar både innan tenesteleveranser og investeringar. Fleire aktuelle tiltak har vore nemnt i budsjettprosessen i formannskapet. Administrasjonssjefen vonar desse tiltaka blir klargjort for vidare vurdering for å få sett i gang nødvendige og gode prosessar i høve dette.

2 Handsaming i budsjettutvalet

2.1 Budsjettprosessen

2.2 Målsetjing med budsjettarbeidet

- Oppretthalde nødvendig tenestetilbod
- Prioritering av lovpålagde oppgåver
- Imøtekoma målsettingar i overordna planer og vedtak
- Netto driftsresultat på minimum 3 %

2.3 Føresetnader for budsjettet

- Årslønsvekst: 3,7 % auke (Prognose SSB).
- Ordinær pensjonskostnader KLP: 16,7 %.
- Ordinære pensjonskostnader STP: 11,31 %.
- Kostnader til AFP: Kr 1 202 000.
- Arbeidsgjevaravgift: 6,4 %.
- KS prognosemodell vert nytta til vurdering av frie inntekter (skatt og rammetilskot).
- Innskotsrente i samsvar med gjeldande rente oktober 2012, ev med tillegg av rentereserve.
- Lånerente i samsvar med gjeldande rente oktober 2012, ev med tillegg av rentereserve.
- Avdrag basert på nedbetalingsplan frå långjevar.
- Vidareføring av opphavleg budsjett 2012, med justering av vedtekne endringar.
- Middel til lønsjustering: 80 000.
- Renter av erstatning frå Smådølautbygging: kr 150 000
- Utbytte frå AS Eidefoss: kr 8 000 000
- Netto inntekt frå sal av konsesjonskraft: kr 7 935 000

Etter vedtak i kommunestyret den 19. juni 2012 i sak 33/2012 er disse innsparingane lagt til grunn i budsjettarbeidet for årsbudsjettet 2013:

Støttefunksjonen	150 000
Garmo oppvekstsenter	70 000
Lom ungdomsskule	345 000
Miljø, teknisk, næring	283 000
Helse og velferd	150 000
Pleie og omsorg	2 000 000
Samla innsparing etter dette vedtaket	3 998 000

2.4 Behandling i budsjettutvalet

2.4.1 Kraftinneker og signal om utbytte frå Eidefoss

Kongen i Statsråd har gjeve konsesjon på utbygging av Smådøla. Kommunestyret har tidlegare gått inn for denne utbygginga og har og godkjent utbyggingsavtale med Eidefoss AS.

Det er venta ein reduksjon på om lag 3,1 mill i inntekter frå sal av konsesjonskraft.

Anna forvaltning av konsesjonskraft

Kommunen har dei siste åra seld konsesjonskrafta for eitt år om gongen. Vurdering av budsjettforutsetninga nå er fastpris for sal for eitt år (2013). Frist for gjennomføring av dette er 1. desember. Forvaltningsavtale i spotmarkedet kan vurderast. Da vil ein ikkje veta prisen før ved utløpet av 2013. Ein har da heller ikkje forutsigbarheit for pris, og den kan like gjerne bli lågare, som høgare i høve fastprisinivået. Ei forvaltning i spot kan gje oss betre tid til å tilpasse drifta i løpet av året.

Det blir arbeidd med ei evt forvaltningsavtale som er løpande over tre år. Dette blir vurdert til i større grad ivareta forutsigbarheit og å førebygge store prisutslag med dertil utfordrande konsekvensar for kommunen.

2.4.2 Prosentvis nedjustering av tenesteområda sine budsjett

1 % reduksjon av sum arter 1010 – 1599 for alle tenesteområde enn Støttefunksjonen. For Støttefunksjonen er dette rekna av artane 1010 – 1299. Det er utrekna på denne måten, da det i Støttefunksjonen er ein stor del poster som leiar ikkje har påverknad på.

Innan MTN bidreg VAR og veg med eit grunnlag på kr 8 587 000 som er inkludert i MTN sitt innsparingsbeløp. VAR er sjølvfinansierande, slik at det må vurderast å trekke ut innsparingsdelen tilsvarande det som VAR bidreg med.

Disse forslaga kjem fram etter 1 % «østehøvelprinsipp»:

Tenesteområde	Grunnlag	Innsparing
Staben	9 916 000	100 000
Støttefunksjonen	10 760 000	108 000
Loar skule	17 455 000	175 000
Garmo oppvekstsenter	7 065 000	75 000
Lom ungdomsskule	12 921 000	130 000
Loar barnehage	12 156 000	125 000
Miljø, teknisk, næring (VAR-området er sjølvfinansierande og difor ikkje med i innspaininga)	23 321 000	234 000
Helse og velferd	24 073 000	240 000
Institusjonsbasert omsorg	38 166 000	381 000
Heimebasert omsorg	27 282 000	272 000
Sum innsparing etter "østehøvelprinsippet"		1 840 000

Budsjettutvalet legg opp til ytterlegare innsparing på kr 300 000 innan tenesteområdet Miljø, teknisk, næring slik at samla innsparing vert kr 534 000.

2.4.3 Vurdering av stillingar

Budsjettutvalet har gått gjennom endringar i nokre stillingar på bakgrunn av notat frå administrasjonen.

2.4.4 Endring av tilbod, ansvarsområde og oppgåver

Drift av Utgard

Det er lagt inn ressursar til vaktmester og reinhald etter ny og forventa drift. Det er ikkje lagt inn ressursar til sal og drift utover dette, noko kommunen må organisere og legge til rette for.

Mogleg oppgåveendring for aktuelle stillingar

Kultur og ungdomskonsulent får drifts- og arrangementsansvaret for Utgard.

Folkehelsekoordinator får ansvar for folkehelseaktivitetane i Utgard.

Konsekvens

Mindre tid og ressurs til etablerte oppgåver. Oppgåvene må forsøkast løyst av andre, eller nedprioriterast.

Finansiering

Utviklings-, sals- og aktivitetstilrettelegginga i ei oppbyggingsfase kan vurderast delvis finansiert frå næringsfondet. Aktuell periode kan vera t.d. to år. Bruk av næringsfondet totalt sett i høve høg disponering i budsjettvedtaket bør vurderast som heilheit. Tiltaket med slik finansiering må vurderast nærare.

Garmo skule til Loar frå 01.08.2013

Reduserte kostnader Garmo

Ca 3 000 000 i løn skule/SFO. (Inkludert 100% adm. til både skule og barnehage.) Dersom ein tenkjer at adm.ressursen utgjer 60% for skule og 40% for barnehage, blir dei reduserte utgiftene ca 200 000 mindre. Det er i det heile teke mykje usikkert omkring administrasjonsressursen i barnehagen dersom skulen skulle bli lagt ned. Barnehagelova stiller strenge krav, (jf tilsyn både i Lom og i andre kommunar).

Auka kostnader Loar

Det vil føre til deling av to klassar dersom dei vel 30 elevane frå Garmo blir overført Loar. Kan føre til behov for tre nye stillingar, ca 1,5mill.

Auka skysskostnader ca 100 000.

Kostnader til leige av ekstra rom p.gr.a for få klasserom på Loar. Det er uklart kva vidaregåande skule har bruk for frå 01.08.13. Iflg avdelingsleiar Storvik er det berre Drengestugu som heilt sikkert blir ledig. Evt auke i spesialundervisning fordi elevar med spesielle behov kan ha greidd seg utan spesialundervisning i Garmo (betre moglegheit for tilpassa opplæring), men må ha vedtak på Loar.

Innsparing

Ca 1 400 000 på heilårsbasis. I tillegg kjem innsparing på vedlikehald av bygg, vaktmeister, vask og andre mindre utgifter. Med verknad frå 01.08.2013 blir innsparinga knapt 600 000.

Fyrst frå skuleåret 2015-2016 kan elevane frå Garmo overførast Loar utan at det fører til klassedeling. Det gjev ein langt høgre økonomisk gevinst.

Andre konsekvensar

- Større mangfald, større sosialt miljø
- Større grupper og mindre lærartettleik.
- Større fagmiljø, enklare å oppfylle kravet til kompetanse.
- Større fleksibilitet, lettare å utnytte ressursane i større skular.
- Fleire elevar må ta buss, men ingen har lang reiseveg.
- Skulen betyr mykje for grenda og identiteten, jf medieoppslag seinast i vår.
- Behov for færre lærarstillingar – reduserte årsverk.
- Færre ledige stillingar å tilby - færre innbyggjarar

Bøverdalen barnehage til Loar barnehage frå 01.08.2013

Økonomiske konsekvensar

Det er uvisst kor mange barn som søker seg til barnehagen neste år, men med utgangspunkt i tala i Bøverdalen og Loar i år, kan det bli omtrent slik innsparing:

Ser ut til at alle kan få plass på Loar. Får å få til dette, må bemanninga aukast med minimum 50% assistent.

Det betyr at barnehagen kan spare 80% pedleiarstilling og 93% fagarbeidarstilling.

Dersom ein reknar med utgifter til lokale, vil innsparinga bli i overkant av 1 mill, (heilårsverknad) på å leggje ned barnehagen i Bøverdalen. Frå 01.08.2013 blir innsparinga i overkant av 400 000. Dette vil utgjere om lag 1 mill kroner på årsbasis.

Andre konsekvensar

Alvorlegaste konsekvensen er at barn og foreldre får lang reiseavstand og eit meir utilgjengeleg tilbod. For foreldre som likevel skal til Lom på jobb, er ikkje konsekvensane så store. Men for foreldre som ikkje skal til Lom, blir det ein langt meir krevjande bringe/hentesituasjon enn i dag. (Har fått opplyst at det er fleire foreldre i denne kategorien i år.) Kanskje vil enkelte foreldre velje eit anna alternativ enn barnehage. Det kan i neste omgang gå seg utover barnet si moglegheit for å vere i eit sosialt og pedagogisk miljø.

Så vel som for skulen er barnehagen ein viktig del av grenda, for identitet og tilknytning.

Garmo barnehage til Loar barnehage frå 01.08.2013

Mest sannsynleg kan ungane i Garmo få plass i Loar frå hausten, men da må losjehuset takast i bruk, og det må godkjennast permanent. Kor mykje det er å spare på ei slik løysing har vi ikkje hatt tid og høve til å rekne på. Det er heller uvisst kor mykje ei slik utrekning vil vere verdt.

Gevinsten vil i stor grad vere avhengig av tal på søkjarar og kva tilbod dei ynskjer, og det veit vi ikkje enda. Det er som kjent strenge krav til pedagognorm, noko som ført utløyser fleire stillingar.

Ein konsekvens vi må vere klar over er at foreldre i Garmo kan kome til å søkje ungane inn i private barnehagar i Vågå i staden for å kjøre dei til Lom sentrum. I ein slik situasjon må Lom kommune refundere utgiftene etter nasjonale satsar. Og innsparinga blir redusert deretter.

Presisering – totalt sett skule og barnehage

Det må understrekast at ei eventuell endring i skule-/barnehagestruktur krev ein omfattande prosess der alle sider blir belyst. Konsekvensutgreiinga vil bli lagt til grunn når vedtak skal fattast.

2.4.5 Avtala med fjellskulane

Fjellskulane har avtale med Lom kommune, om at underskot på inntil kr 50 000 skal dekkjast av kommunen. Underskot utover dette, skal dekkjast av den enkelte fjellskule.

Til saman ligg det i budsjettet, ei dekking av kr 100 000.

Avtala har ei oppseiingstid på 3 månader.

Alternativt til oppseiing, kan underskotet dekkjast av Næringsfondet.

Fjellskulane har ei næringsmessig betydning for Lom. Det er likevel å rekne med at avtala har liten påverknad på drifta av skulane, sjølv om den sikkert har vore tryggleiksfaktor for fjellskulane i Lom.

2.4.6 Eigedomsskatt

Formannskapet har bedt administrasjonen å utrede innføring av eigedomsskatt i heile kommunen. Inntekstsauka er utrekna til om lag 1,7 - 2,0 millionar kroner.

Ei vurdering av inntekspotensialet vil inneha ein del usikre moment. Bl.a. er det framleis usikkert kva for sonfaktor ein må nytte i dei forskjellige delane av kommunen.

3 Innstilling frå budsjettutvalet

3.1 Innsparingar

Ved oppstart av arbeidet i budsjettutvalet er det naudsynt med ytterlegare innsparingar i budsjettet for 2013 på kr 3 895 000.

Budsjettutvalet har denne innstillinga til innsparingar:

Staben	100 000	
Støttefunksjonen	108 000	
Loar skule	175 000	
Garmo oppvekstsenter	75 000	
Lom ungdomsskule	130 000	
Loar barnehage	125 000	
Miljø, teknisk, næring	534 000	
Helse og velferd	240 000	
Institusjonsbasert omsorg	381 000	
Heimebasert omsorg	272 000	
Sum innsparingar	2 140 000	2 140 000
Tilsetting av kommunalsjef Helse- og velferd frå 01.7.2013		400 000
Tilrettelegging/utvikling av driftskonsept Utgard finansiert frå næringsfondet		500 000
Øvrig inndekking frå disposisjonsfondet		1 206 000

3.2 Driftsinntekter - forslag til satsar

Kap.	Skattevedtak
3.2.1	<p>Med grunnlag i eigedomsskattelova §§ 2 og 3e, skal eigedomsskatt skrivast ut etter desse alternativa for skatteåret 2013:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faste eigedomar i klårt avgrensa område som heilt eller delvis er utbygde på byvis eller der slik utbyggin er i gang. • Verker og bruk i heile kommunen. <p>Den generelle skattesatsen for dei skattepliktige eigedomane blir for 2013 sett til 7 promille, jfr. esktl. § 11 fyste ledd. Skattesatsen blir differensiert med heimel i eigedomsskattelova § 12 bokstav a. For bustadar/bueiningar og fritidseigedomar, blir skattesatsen sett til 4 promille.</p> <p>Alle sjølvstendige bueiningar skal ha eit bottenfrådrag på kr 450 000 som skal trekkast frå takstverdien, jfr. esktl. § 11 andre ledd.</p> <p>Nyoppførte bygg som heilt eller delvis blir brukt som bustad er fritekne for eigedomsskatt i 10 år (eigedomsskattelova § 7 bokstav c) inntil kommunestyret endrar eller opphevar fritaket.</p> <p>Eigedomsskatten skal betalast i 6 terminar i skatteåret. Ved taksering og utskrivning av eigedomsskatt nyttar kommunen tidligare vedtekne vedtekter.</p>

Kap.	Område	2012	2013
3.2.2	Leige for kommunale bustader, justerast etter avtale		
3.2.3	Satsar for musikk- og kulturskulen, pr. år		
	- Eineundervisning	2 000	2 400
	- Gruppeundervisning dans, drama, formgjeving	1 000	1 200
	- Syskenmoderasjon: Første barn 40%, andre barn 50%		
3.2.4	Satsar for skulefritidsordninga, pr. mnd.		
	- Til og med 14 timar pr. veke	1 000	1 200
	- 15 timar og meir i veka	1 600	1 920
	- Dagsats	300	300
	- Timesats	90	90
3.2.5	Satsar for barnehagen, pr. mnd.		
	- Fem dagar i veka (maksimalsats)	2 330	2 330
	- Fire dagar i veka	2 200	2 200
	- Tre dagar i veka	1 850	1 850
	- To dagar i veka	1 400	1 400
	- Einskild dag	250	250
3.2.6	Opphald på helseheimen, jamfør rundskriv I 47/98 frå Helse og Sosialdepartementet		
3.2.7	Husleige for trygdebustad, alderspensjonat og omsorgsbustad blir foreslått auka som konsumprisindeksen, endring jfr. avtale		
3.2.8	Satsar for heimehjelp		
	- Inntekt under 2G	165	170
	- Inntekt frå 2G og under 3G	547	563
	- Inntekt frå 3G og under 4G	785	809
	- Inntekt frå 4G og under 5G	1 146	1 180
	- Inntekt frå 5G og over	1 629	1 678
	Satsane er heimla i Forskrift om vederlag for sosiale tenester.		
3.2.9	Tryggleiksalarm, pris pr. mnd.	75	75
3.2.10	Middag levert i heimen, pris pr. middag	70	70
3.2.11	Satsar for fellingsavgift		
	Med heimel i "Forskrift om kommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort" blir fellingsavgiftene for elg og hjort i Lom kommune auka til gjeldande maksimalsatsar:		
	- Elg, vaksne dyr (1½ år og eldre)	465	465
	- Elg, kalv	270	270
	- Hjort, vaksne dyr (1½ år og eldre)	350	350
	- Hjort, kalv	210	210

3.3 Overføringer til andre

Kap.	Mottakar	2012	2013
3.3.1	Regionrådet	440 000	407 000
3.3.2	Revisjon og kontrollutval	611 000	648 000
3.3.3	Lom veksthus, finansiert frå næringsfondet	100 000	0
3.3.4	Jotunheimen reiseliv AS, finansiert frå næringsfondet	650 000	650 000
3.3.5	Organisasjonar og andre innan kultur	853 000	853 000
	Av dette, øymerka til idrett	495 000	495 000
3.3.6	Lom kyrkjelege råd	1 600 000	1 600 000
	I tillegg kjem overføring for tenesteyting	157 000	157 000
3.3.7	Gudbrandsdalsmusea A/S, jfr. avtale	154 400	154 400
3.3.8	Nord-Gudbrandsdal Bedriftshelseteneste, kjøp av tenester	210 000	140 000
3.3.9	Lom friviljugsentral	113 000	113 000
	I tillegg kjem tenesteyting	125 000	125 000
3.3.10	Lom og Skjåk brannvesen:		
	- Feiarvesen	361 000	339 000
	- Brannsyn	210 000	221 000
	- Brannvesen	1 193 000	1 259 000
3.3.11	Regiondata	1 072 000	1 072 000
3.3.12	IT-samarbeid med Skjåk kommune	580 000	569 000
3.3.13	Nord-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap	1 086 000	1 275 000
3.3.14	Barne- og ungdomsvern, samarbeid med Skjåk kommune	744 000	750 000
3.3.15	Samarbeid med NAV	329 000	362 000
3.3.16	Samarbeid med krisesenter	156 000	156 000
3.3.17	Overføringer til Vågå kommune:		
	- Skatteoppkrevjar	0	456 100
	- Skogbrukssjef	176 000	211 000
3.3.18	VTA (GIAX)	150 000	150 000
3.3.19	Nord-Gudbrandsdal lokalmedisinske senter:		
	- Jordmorvakt	137 000	126 000
	- Legevakt	425 000	1 206 000
	- Intermediære senger	674 000	690 000
	- Samfunnsmedisinar	0	160 000
	PPT	1 170 000	1 276 000

3.4 Godtgjersle til folkevalde

Godtgjersle til folkevalde følger det til kvar tid gjeldande reglement.

3.5 Delegasjon

Kommunestyret delegerer til Formannskapet å fastsette detaljert budsjett i samsvar med paragraf 11 i budsjett- og rekneskapsforskrifta.

3.6 Fullmakt til administrasjonssjefen

Administrasjonssjefen får fullmakt til å saldere budsjett 2013 og økonomiplan 2014 – 2016 ved å justere avsetjing til disposisjonsfond.

3.7 Budsjett gruppeart og ansvar

Grp.	Ansvar: Administrativ stab	Budsjett 2012	Budsjett 2013
10	Lønsutgifter	4 308 600	4 518 593
11	Kjøp av varer og tenester	1 199 959	1 523 663
13	Kjøp av tenester frå andre	4 353 400	4 975 278
14	Overføringar	2 897 500	2 797 500
15	Finansutgifter /transaksjonar	94 750	0
16	Salsinntekter	-67 500	-19 000
17	Refusjonar	-2 148 257	-2 400 477
19	Finansinntekter/transaksjonar	0	0
Sum: Administrativ stab		10 638 452	11 395 557

Grp.	Ansvar: Støttefunksjonen	Budsjett 2012	Budsjett 2013
10	Lønsutgifter	6 775 011	8 707 843
11	Kjøp av varer og tenester	6 951 140	2 048 517
13	Kjøp av tenester frå andre	8 451 400	8 966 100
14	Overføringar	2 147 300	1 403 250
15	Finansutgifter/transaksjonar	31 018 310	31 059 800
16	Salsinntekter	-16 622 335	-13 474 542
17	Refusjonar	-15 996 007	-14 037 300
18	Overføringar	-131 320 800	-138 552 000
19	Finansinntekter/transaksjonar	-16 540 400	-16 559 752
Sum: Støttefunksjonen		-125 136 381	-130 438 084

Grp.	Ansvar: Loar skule	Budsjett 2012	Budsjett 2013
10	Lønsutgifter	11 385 000	14 437 900
11	Kjøp av varer og tenester	2 105 102	2 563 186
13	Kjøp av tenester frå andre	15 000	35 000
14	Overføringar	191 000	230 000
16	Salsinntekter	-497 000	-577 440
17	Refusjonar	-800 000	-1 225 750
Sum Loar skule		12 399 102	15 462 896

Grp.	Ansvar: Garmo oppvekstsenter	Budsjett 2012	Budsjett 2013
10	Lønsutgifter	5 622 100	5 751 900
11	Kjøp av varer og tenester	877 781	1 080 092
14	Overføringar	201 000	82 000
16	Salsinntekter	-449 400	-426 000
17	Refusjonar	-75 000	-235 000
18	Overføringar	-25 000	0
Sum: Garmo oppvekstsenter		6 151 481	6 252 992

Grp.	Ansvar: Lom ungdomsskule	Budsjett 2012	Budsjett 2013
10	Lønsutgifter	9 122 100	9 947 775
11	Kjøp av varer og tenester	2 731 610	2 379 810
13	Kjøp av tenester frå andre	34 000	70 000
14	Overføringar	431 525	361 400
16	Salsinntekter	-358 300	-175 000
17	Refusjonar	-283 000	-774 400
18	Overføringar	-1 489 600	-900 000
19	Finansinntekter/transaksjonar		-50 000
Sum: Lom ungdomsskule		10 188 335	10 859 585

Kr. 1 410 000 av auke i lønsutgifter i Støttefunksjonen er endring i reguleringspremie KLP.

Auke i løn på Loar skule kjem av auke i spesialundervisning. I tillegg er det auke i løn der ein får refundert om lag 500 00 frå andre kommunar.

Grp.	Ansvar: Loar barnehage	Budsjett 2012	Budsjett 2013
10	Lønsutgifter	9 367 900	10 399 400
11	Kjøp av varer og tenester	997 603	1 488 540
13	Kjøp av tenester frå andre	0	
14	Overføringar	101 100	101 100
16	Salsinntekter	-1 738 100	-1 810 700
17	Refusjonar	-482 000	-621 100
	Sum: Loar barnehage	8 246 503	9 557 240

Grp.	Ansvar: Miljø, teknisk og næring	Budsjett 2012	Budsjett 2013
10	Lønsutgifter	13 776 816	14 655 800
11	Kjøp av varer og tenester	6 464 288	7 660 408
13	Kjøp av tenester frå andre	5 840 362	6 535 462
14	Overføringar	1 998 125	1 637 925
16	Salsinntekter	-9 892 000	-11 309 000
17	Refusjonar	-5 682 680	-5 958 225
18	Overføringar	-548 862	-548 862
19	Finansinntekter/transaksjonar	-3 643 854	-4 799 500
	Sum: Miljø, teknisk og næring	8 312 195	7 874 008

Grp.	Ansvar: Helse og velferd	Budsjett 2012	Budsjett 2013
10	Lønsutgifter	17 908 000	15 810 300
11	Kjøp av varer og tenester	2 798 432	4 221 685
13	Kjøp av tenester frå andre	1 655 895	1 278 000
14	Overføringar	1 760 600	2 397 600
15	Finansutgifter/transaksjonar	600 000	91 500
16	Salsinntekter	-2 316 000	-789 000
17	Refusjonar	-2 898 701	-2 948 100
18	Overføringar	-3 707 000	-3 150 000
19	Finansinntekter/transaksjonar	-130 000	-90 000
	Sum: Helse og velferd	15 671 226	16 821 985

Grp.	Ansvar: 07 Institusjonsbasert omsorg	Budsjett 2012	Budsjett 2013
10	Lønsutgifter	30 370 000	29 419 914
11	Kjøp av varer og tenester	5 156 553	5 691 790
13	Kjøp av tenester frå andre	488 000	461 000
14	Overføringar	1 005 000	1 018 000
16	Salsinntekter	-5 198 000	-5 250 000
17	Refusjonar	-1 130 000	-2 173 000
	Sum: Institusjonsbasert omsorg	30 691 553	29 167 704

Grp.	Ansvar: 08 Heimebasert omsorg	Budsjett 2012	Budsjett 2013
10	Lønsutgifter	22 467 100	22 636 400
11	Kjøp av varer og tenester	2 244 434	3 151 717
13	Kjøp av tenester frå andre	310 000	275 000
14	Overføringar	307 000	310 000
16	Salsinntekter	-1 646 000	-1 676 000
17	Refusjonar	-845 000	-1 651 000
	Sum: Heimebasert omsorg	22 837 534	23 046 117

3.8 Investeringar og finansiering

Nye tiltak 2013-2016 over 100.000 kroner inkl. mva, tal i heile tusen.

Investeringar og finansiering	2013	2014	2015	2016
Biblioteket-persienner	0	200 000	0	0
Edb-utstyr/programvare	350 000	0	0	0
Etableringslån	2 900 600	2 919 600	2 644 500	2 665 300
Ombygging-loar	0	600 000	0	0
Leikeapparat-barnehagen	250 000	0	0	0
Samleveg-Garmo	875 000	0	0	0
Garmo ra -rehab.	2 350 000	0	0	0
Leirmo ra -rehab	2 350 000	0	0	0
Trykkforsterker - Ulstad	2 000 000	0	0	0
Ljosstyring-helseheim/skuler	125 000	125 000	0	0
Utgard	43 600 000	0	0	0
Helseheimen - vedlikehold	250 000	0	0	0
Helseheimen - låsesystem	250 000	250 000		
Tannklinikken	125 000	0	0	0
Pensjonatet-helseh.	500 000	0	0	0
Uteareal/park. m.m.	0	125 000	125 000	125 000
Gps-utstyr	250 000	0	0	0
Skiltplan-veg og gateadresser	312 500	0	0	0
Gateljos-Prestgardskogen	0	225 000	0	0
Gateljos-Hamrom	0	137 500	0	0
Utleigeb.vanskelegstilte/flyktninger	6 750 000	0	0	0
Andre utleigebustader	6 250 000	0	0	0
Sum investering	69 488 100	4 582 100	2 769 500	2 790 300
Øyremerka tilskot	4 160 000	0	0	0
Refusjon frå private	1 200 000	0	0	0
Statlege overføringar	3 200 000	0	0	0
Bruk av lån	42 490 000	0	0	0
Lån - etableringslån	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Ordinære avdr.-formidl.lån	550 000	550 000	550 000	550 000
Bruk av disposisjonsfond	1 450 000	1 330 000	100 000	100 000
Bruk av merka disp.fond	100 000	0	0	0
Bruk av heimfallsfondet	2 400 000	0	0	0
Overføring frå driftsrekneskapen	350 600	369 600	94 500	94 500
Overføring frå drift-momskomp.	9 587 500	332 500	25 000	25 000
Sum finansiering	69 488 100	4 582 100	2 769 500	2 790 300

4 Handsaming i formannskapet

4.1 Formannskapet første gang

4.1.1 Vedtak frå møte i formannskapet 4. desember 2012

Budsjett 2013 og økonomiplan 2014 – 2016 blir vedteke slik det går fram av innstillinga frå budsjettutvalet i eige budsjettdokument som fylgjer denne saka.
Samrøystes.

4.2 Formannskapet andre gang

4.1 Formannskapet første gang

4.1.1 Vedtak frå møte i formannskapet 20. desember 2012

Innstilling frå formannskapet:

Budsjett 2013 og økonomiplan 2014 – 2016 blir vedteke slik det går fram av innstillinga frå budsjettutvalet i eige budsjettdokument som fylgjer denne saka.

Samrøystes.

5 Kommunestyret sitt vedtak

5.1 Vedtak i Kommunestyret 20.12.2012

Budsjett 2013 og økonomiplan 2014 – 2016 blir vedteke slik det går fram av innstillinga frå budsjettutvalet i eige budsjettdokument som fylgjer denne saka.
Samrøystes.

6 Økonomiske oversikter

6.1 Investeringar og finansiering

Investeringar og finansiering	2013	2014	2015	2016
Biblioteket-persienner	0	200 000	0	0
Edb-utstyr/programvare	350 000	0	0	0
Etableringslån	2 900 600	2 919 600	2 644 500	2 665 300
Ombygging-loar	0	600 000	0	0
Leikeapparat-barnehagen	250 000	0	0	0
Samleveg-Garmo	875 000	0	0	0
Garmo ra -rehab.	2 350 000	0	0	0
Leirmo ra -rehab	2 350 000	0	0	0
Trykkforsterker - Ulstad	2 000 000	0	0	0
Ljosstyring-helseheim/skuler	125 000	125 000	0	0
Utgard	43 600 000	0	0	0
Helseheimen - vedlikehold	250 000	0	0	0
Helseheimen - låsesystem	250 000	250 000		
Tannklinikken	125 000	0	0	0
Pensjonatet-helseh.	500 000	0	0	0
Uteareal/park. m.m.	0	125 000	125 000	125 000
Gps-utstyr	250 000	0	0	0
Skiltplan-veg og gateadresser	312 500	0	0	0
Gateljos-Prestgardskogen	0	225 000	0	0
Gateljos-Hamrom	0	137 500	0	0
Utleigeb.vanskelegstilte/flyktninger	6 750 000	0	0	0
Andre utleigebustader	6 250 000	0	0	0
Sum investering	69 488 100	4 582 100	2 769 500	2 790 300
Øyremerka tilskot	4 160 000	0	0	0
Refusjon frå private	1 200 000	0	0	0
Statlege overføringar	3 200 000	0	0	0
Bruk av lån	42 490 000	0	0	0
Lån - etableringslån	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Ordinære avdr.-formidl.lån	550 000	550 000	550 000	550 000
Bruk av disposisjonsfond	1 450 000	1 330 000	100 000	100 000
Bruk av merka disp.fond	100 000	0	0	0
Bruk av heimfallsfondet	2 400 000	0	0	0
Overføring frå driftsrekneskapen	350 600	369 600	94 500	94 500
Overf. frå drift-momskomp.	9 587 500	332 500	25 000	25 000
Sum finansiering	69 488 100	4 582 100	2 769 500	2 790 300

6.2 Driftsbudsjett

Driftsbudsjettet	Rekneskap 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016
<u>Driftsinntekter</u>						
Brukerbetalingar	7 601 411	7 747 500	7 907 140	7 907 140	7 907 140	7 907 140
Andre sals- og leigeinntekter	35 249 699	30 800 800	27 391 000	29 354 000	29 354 000	29 354 000
Overføringar med krav til motyting	26 432 992	25 330 908	26 374 032	18 800 832	17 810 532	17 796 432
Rammetilskott	76 613 074	79 720 000	82 902 000	82 902 000	82 902 000	82 902 000
Andre statlege overføringar	8 055 362	7 520 462	6 533 862	7 083 862	7 083 862	7 083 862
Andre overføringar	12 100 147	0	100 000	100 000	100 000	100 000
Skatt på inntekt og formue	36 999 905	41 945 000	44 470 000	44 470 000	44 470 000	44 470 000
Eigedomsskatt	3 180 691	5 251 600	5 145 000	5 645 000	5 645 000	5 645 000
Andre direkte og indirekte skattar	6 133 773	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000
Sum driftsinntekter	212 367 054	202 316 270	204 823 034	200 262 834	199 272 534	199 258 434
<u>Driftsutgifter</u>						
Lønsutgifter	113 183 606	111 723 656	115 770 669	116 250 969	115 082 969	115 082 969
Sosiale utgifter	21 874 136	21 758 635	22 834 919	22 917 719	23 013 619	22 990 119
Kjøp av varer og tenester som inngår i tenesteprod.	31 906 953	25 071 300	24 662 395	24 437 695	24 214 695	24 194 695
Kjøp av tenester som erstattar tenesteprod.	24 336 005	21 148 057	22 480 840	22 480 840	22 480 840	22 480 840
Overføringar	13 016 471	11 040 150	10 338 775	10 338 775	9 728 375	9 728 375
Avskrivningar	8 971 124	0	0	0	0	0
Fordelte utgifter	-4 728 897	-236 334	-206 612	-206 612	-206 612	-206 612
Sum driftsutgifter	208 559 397	190 505 464	195 880 986	196 219 386	194 313 886	194 270 386
Brutto driftsresultat	3 807 657	11 810 806	8 942 048	4 043 448	4 958 648	4 988 048
<u>Finansinntekter</u>						
Renteinntekter, utbytte og eigaruttak	15 172 746	16 100 000	14 832 000	13 250 000	13 250 000	13 250 000
Gevinst på finansielle instrument (omløpsmidlar)	0	0	0	0	0	0
Mottekne avdrag på utlån	175 570	130 000	90 000	90 000	90 000	90 000
Sum eksterne finansinntekter	15 348 316	16 230 000	14 922 000	13 340 000	13 340 000	13 340 000
<u>Finansutgifter</u>						
Renteutgifter og låneomkostningar	3 959 605	4 312 300	4 538 700	4 890 000	4 605 000	4 250 000
Tap på finansielle instrument	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	7 269 557	7 065 000	8 717 000	9 678 500	9 383 300	9 690 300
Utlån	223 268	100 000	91 500	91 500	91 500	91 500
Sum eksterne finansutgifter	11 452 430	11 477 300	13 347 200	14 660 000	14 079 800	14 031 800
Resultat eksterne finanstransaksjonar	3 895 887	4 752 700	1 574 800	-1 320 000	-739 800	-691 800
Motpost avskrivningar	8 971 124	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	16 674 668	16 563 506	10 516 848	2 723 448	4 218 848	4 296 248
<u>Interne finanstransaksjonar</u>						
Bruk av tidlegare års reknesk.messig mindreforbruk	4 299 436	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	4 429 391	1 493 800	1 815 752	560 000	560 000	560 000
Bruk av bunde fond	6 793 753	3 524 254	4 646 500	4 538 854	4 038 854	4 038 854
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0	0
Sum bruk av avsetningar	15 522 580	5 018 054	6 462 252	5 098 854	4 598 854	4 598 854
Overført til investeringsrekneskapan	1 916 772	10 224 000	10 088 100	852 100	269 500	290 300
Dekning av tidlegare års reknsk.m. meirforbruk	0	0	0	0	0	0
Avsetningar til disposisjonsfond	7 942 173	5 600 960	2 046 000	2 125 202	3 703 202	3 759 802
Avsetningar til bunde fond	17 284 739	4 410 800	4 845 000	4 845 000	4 845 000	4 845 000
Avsetningar til likviditetsreserven	0	0	0	0	0	0
Sum avsetningar	27 143 683	20 235 760	16 979 100	7 822 302	8 817 702	8 895 102
Rekneskapsmessig meir- eller mindreforbruk	5 053 564	1 345 800	0	0	0	0

6.3 Utvikling i lånegjeld

Utvikling i lånegjeld 2012-2015 (tal i heile tusen kroner)	Inng. gjeld	2013	2014	2015	2016	Utgående gjeld 2016
Nye lån	153 054	44 490	2 000	2 000	2 000	
Avdrag løpande lån		9 217	9 270	8 700	9 028	
Avdrag nye lån		400	1 328	1 328	1 328	
Utgående gjeld		187 927	179 329	171 301	162 945	162 945

6.4 Fondskapital

Fondskapital 2013 – 2016 (tal i heile tusen kroner)	Inng. balanse	2013	2014	2015	2016	Utgående balanse
Disposisjonsfond	10 940					
Avsett drift/disponert		-3 266	-1 811	997	1 054	7 914
Heimfallsfond	6 545					
Avsett drift		255	255	255	255	
-Inv.budsjett		-4 400	-	-	-	3 165
- Refusjon tomtesal						
Næringsfond	3 390					
-Driftstiltak		-4 024	-3 917	-3 417	-3 417	
-Avsett drift		4 150	4 150	4 150	4 150	5 215
Kapitalfond	-3 500					
-Inv.budsjett - bruk av ub.kap. fond		-	-	-	-	-3 500
-avsetjing		-	-	-	-	
Totalt	17 375					12 794

6.5 Bruk av næringsfond

	2013	2014	2015	2016
Kartverk	-320 000	-320 000	-320 000	-320 000
Tiltaksarbeid	-1 297 500	-1 297 500	-1 297 500	-1 297 500
Reiselivog turistverksemd	-650 000	-650 000	-650 000	-650 000
Servicenæring	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Landbruk	-632 000	-655 000	-655 000	-655 000
Regionråd	-407 000	-407 000	-407 000	-407 000
Landbrukskontor	-168 000	-37 354	-37 354	-37 354
Utgard	-500 000	-500 000	0	0
Bruk av næringsfond	-4 024 500	-3 916 854	-3 416 854	-3 416 854

7 Overordna styringssignal og utvikling

7.1 Viktige prioriteringar i statsbudsjettet

Her er eit utdrag frå kapitlet om kommuneøkonomi i statsbudsjettet for 2013:

”I Kommuneproposisjonen 2013 ble det signalisert en reell vekst i kommunesektorens samlede inntekter fra 2012 til 2013 på mellom 5 og 6 mrd. kroner. Det ble lagt opp til at mellom 4 og 5 mrd. kroner av denne veksten skulle komme som frie inntekter. Regjeringen legger opp til en reell vekst i kommunesektorens samlede inntekter på 6,8 mrd. kroner i 2013, tilsvarende en realvekst på 1,8 pst. Regjeringens budsjettforslag innebærer dermed en realvekst i samlede inntekter som er høyere enn varslet i Kommuneproposisjonen 2013. Av den samlede veksten er 5 mrd. kroner frie inntekter, tilsvarende en realvekst på 1,7 pst. Veksten er regnet fra anslått inntektsnivå for kommunesektoren i 2012 i Revidert nasjonalbudsjett 2012. Regjeringens budsjettforslag legger til rette for en fortsatt vekst i det kommunale tjenestetilbudet.

I tillegg til tjenestetilbudet som veksten i frie inntekter gir grunnlag for, foreslås det enkelte særskilt prioriterte tiltak. Følgende kan tjene som eksempler.

Regjeringen foreslår å øke rammetilskuddet til kommunene med til sammen 435 mill. kroner for å dekke kommunenes merutgifter til nominell videreføring av maksimalpris i barnehage og til opptrapping av minimumstilskuddet til ikke-kommunale barnehager.

Øremerkede midler til det kommunale barnevernet foreslås økt med 205 mill. kroner i 2013, i hovedsak til opprettelse av nye stillinger.

Innen skolesektoren foreslår Regjeringen 157 mill. kroner til en fireårig tilskuddsordning som et forsøk med flere lærere på ungdomstrinnet. Videre foreslås kommunenes rammetilskudd økt med 72 mill. kroner til kulturskole i skolefritidsordningen og 66 mill. kroner til valgfag for elever på 9. trinn. Regjeringen foreslår at det innenfor rentekompensasjonsordningene for skole- og svømmeanlegg og transporttiltak i fylkene kan gis tilsagn om kompensasjon for renteutgifter knyttet til investeringer på hhv. 1 og 2 mrd. kroner i 2013.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til belønningsordningen for bedre kollektivtransport og mindre bilbruk i byområdene med 262 mill. kroner.

Innenfor helse- og omsorgssektoren foreslår Regjeringen blant annet ytterligere 270 mill. kroner til videre oppbygging av et øyeblikkelig hjelp-tilbud i kommunal regi, å øke tilskuddet til dagaktivitetstilbud for personer med demens med 100 mill. kroner og å gi investeringstilskudd til ytterligere 1 750 omsorgsboliger og sykehjemsplasser.”

7.2 KS si uttale til statsbudsjettet

”Statsbudsjettet: Videreføring av dagens nivå for kommunene”

8. oktober la regjeringa fram forslaget til statsbudsjett for 2013. Her er den første reaksjoenen frå KS (Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon) sin styreleiar:

”- KS har fått viktige gjennomslag i dette budsjettforslaget. Vi er glade for at Regjeringen holder det den har lovet, men dette er også helt nødvendig for å opprettholde tjenestenivået, sier styreleder Gunn Marit Helgesen i KS.

Veksten i kommunesektorens frie inntekter for 2013 er på 5 milliarder kroner. Dette tilsvarer de økte kostnadene kommunesektoren får på grunn av endringer i befolkningssammensetningen, økte pensjonskostnader og andre automatiske kostnadsøkninger.

- Vi er fornøyde med at Regjeringen sørger for at veksten i de frie inntektene dekker kostnadsøkningene, slik at vi slipper alvorlige kutt i tjenestetilbudet. Men det er samtidig viktig å understreke at dette budsjettet ikke gir rom for store nye satsinger i vår sektor, sier Helgesen.

De samlede inntektene for kommunesektoren øker med 6,8 milliarder kroner i Regjeringens budsjettforslag, 800 millioner kroner ut over det som var varslet i kommuneproposisjonen. Beløpet skal dekke de økte kostnadene kommunesektoren får på grunn av vekst i regelstyrte ordninger, samt nye tiltak som Regjeringen har varslet.”

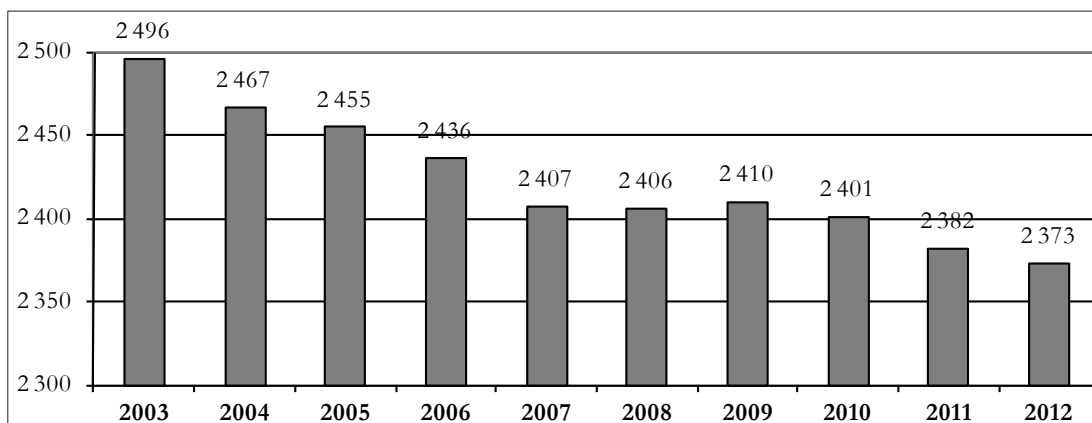

*Finansminister
Sigbjørn Johnsen la fram
forslaget til statsbudsjett
8. oktober 2012.
Foto: Finansdepartementet*

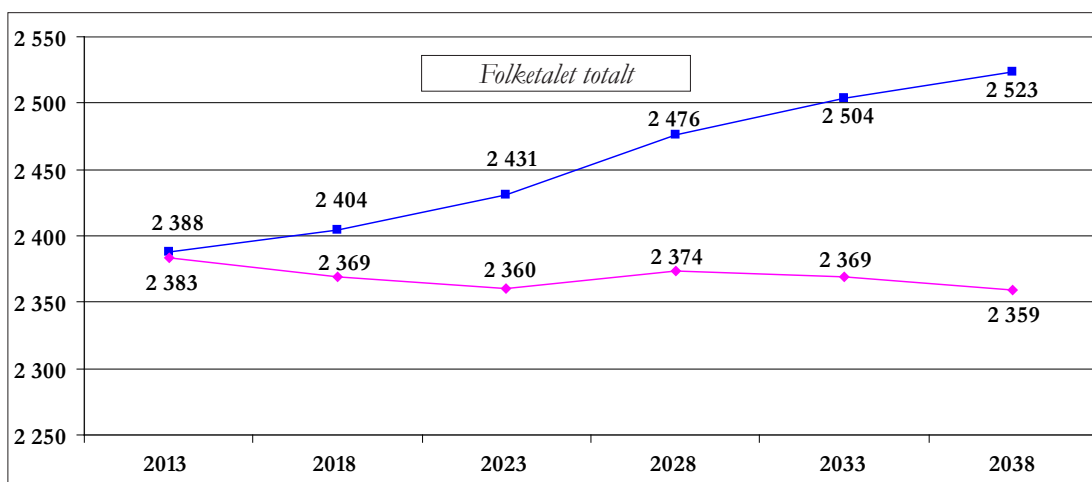
*Gunn Marit Helgesen,
styreleiar i KS.
Foto: KS*

7.3 Utvikling i folketallet

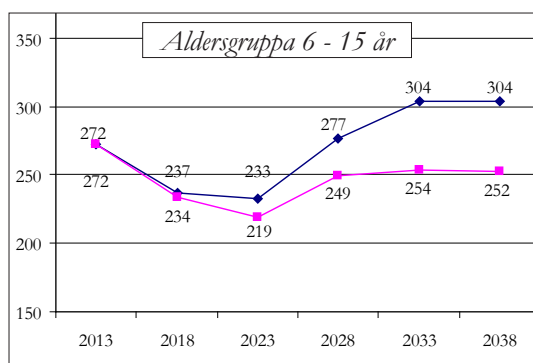
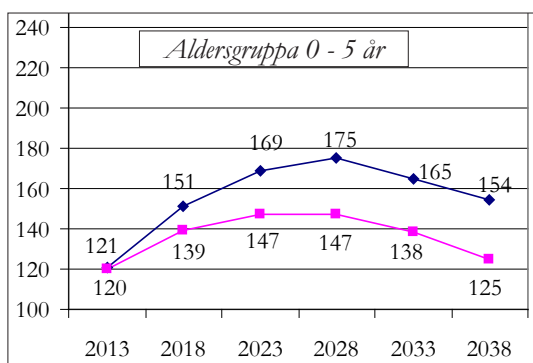

Folketalet i Lom kommune ved utgangen av året fra 2003 til 2011, og ved utgangen av tredje kvartal 2012.
(Kjelde: SSB)

Prognosar for folketalet i Lom frå 2013 til 2038

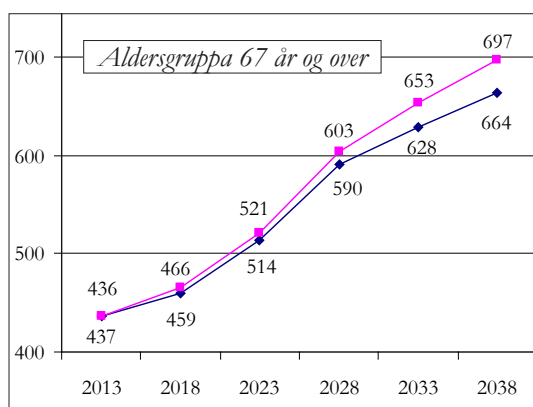
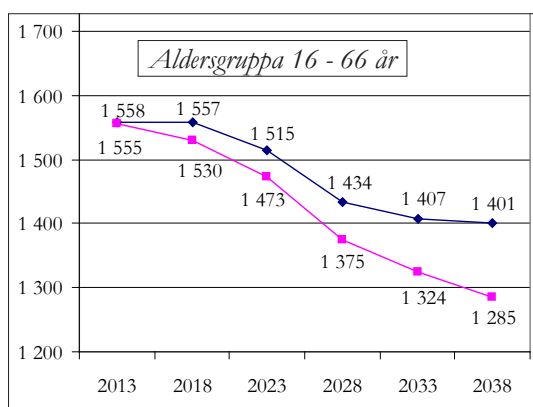

Prognosane er baserte på dei to alternativa "middels nasjonal vekst" og "sterk aldring".
(Kjelde: SSB)

Prognosar for folketalet i Lom frå 2013 til 2038 fordelt på aldersgrupper.

Prognosane er baserte på dei to alternativa "middels nasjonal vekst" og "sterk aldring".
(Kjelde: SSB)

—◆— Middels nasjonal vekst
—■— Sterk aldring

8 Overordna mål og strategiar

8.1 Balansert målstyring (BMS)

Resultatleing er ein leiarfilosofi

som er basert på at politikarar, administrasjonssjef, leiarar og tilsette har dei same klart definerte måla og resultatkrava. Det skal vera stor fridom i korleis ein skal nå måla.

Kva meir er Balansert målstyring?

- Ein set fleire område i sentrum, ikkje berre økonomi.
- Lom har sett brukar, medarbeidar, økonomi, samhandling mellom politikk og administrasjon og læring og fornying i sentrum.
- Som hjelpemiddel er det laga målekart som fortel kva ein set fokus på innan kvart område.
- Kommunemålekartet er det overordna målekartet, og seier kva som skal målast totalt og for kvart tenesteområde.
- Målekarta skal vera forankra og aksepterte i heile organisasjonen.
- KS sine brukar- og medarbeidar-undersøkingar skal brukast som hjelpemiddel i resultatmålingane.
- BMS vil gje grunnlag for dialog mellom politikarar og administrasjonssjef, mellom administrasjonssjef og leiargruppe og mellom dei einskilde leiarane og deira tilsette. Dette vil gje grunnlag for ein brei medverknad frå heile organisasjonen i arbeidet mot felles mål.
- Ein flatare organisasjonsmodell med stor bruk av delegering gjer det naudsynt med eit anna styringssystem.

8.2 Kommunemålekart

Fokus- område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Gj.snitt landet	Lom kommune			
			Resultat 2011	Resultat 2011	Mål 2012	Mål 2013	
Økonomi	Økonomistyring og drift	Brutto driftsresultat	1,7%	1,8%	1,3%	0,3%	
		Netto driftsresultat	2,0%	7,9%	8,0%	3,0%	
	Finansiell styring	Eigenkapitalprosent	-	36,2	36	30	
		Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	187,1	164,3	-	212	
	Likviditets- styring	Kredittid fordringar	-	33 dagar	32 dagar	32 dagar	
		Likviditetsgrad 1	-	3,2	3,4	3,4	
Medarbeidarar	Opplevd kvalitet	Arbeidskapital i prosent av driftsinntekter	20,6	37,2	34,0	34,0	
		Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	4,8	4,7	4,8	4,7	
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	3,9	4,1	4,3	4,3	
		Løyer dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	4,9	5,0	4,9	4,9	
	Målt kvalitet	Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	5,2	5,1	4,9	5,0	
		Sjukefråvær korttid	-	1,8%	2,5%	2,0%	
	Målt kvalitet	Sjukefråvær langtid	-	5,7%	3,9%	3,0%	
		Svarprosent medarbeidarundersøking	-	59%	83%	80%	
	Læring og fornyng	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	4,5	4,7	4,7	4,6
			I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	4,2	4,3	4,6	4,3

Karakterskala i medarbeidarundersøkingane går frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

9 Handlefridom i økonomien - prioriteringar

9.1 Generelle økonomiske utfordringer

9.1.1 Endringer i tilskot frå Staten

	Budsjett (end) 2012	Budsjett 2013	Endring
Skatt på inntekt og formue	-41 718 000	-44 470 000	-2 752 000
Statleg rammeoverføring	-68 318 000	-70 581 000	-2 263 000
Inntektsutjamningstilskot	-10 846 000	-11 721 000	-875 000
Sjønnstilskot	-550 000	-600 000	-50 000
Sum inntekter	-121 432 000	-127 372 000	-5 940 000

9.1.2 Rammeoverføringar

Som faktor for lønsauke er brukt 3,7% som årslønsvekst. Dette er prognose frå SSB. Med ei lønsmasse på ca kr 116 000 000, får vi ei auke i lønsutgiftene på ca kr 4 500 000. Auke i sosiale utgifter er 5%, kr. 1 100 000.

I budsjettet for 2012 er pensjonspremien 18,1 %. For 2013 er denne faktoren 16,7 %. Denne faktoren er utrekna etter estimat frå KLP. Pedagogisk personell ved skulane er forsikra gjennom statens pensjonskasse. Her er det lågare satsar.

Dette syner at auka i rammetilskot er på om lag som auke i løns- og pensjonsutgiftene.

9.1.3 Øyremerka tilskot

Det kan søkjast på middel til aktivitetstilbod for demente. Frå sentrale styremakter er det eit mål å lovfeste rette til dagaktivitetstilbod for demente.

Investeringsstilskot til sjukeheimplassar og omsorgsbustader blir vidareført.

Barnevernet blir ytterlegare styrka.

9.1.4 Kraftinntekter

Konsesjonskraft	2012	2013
Kjøp av kraft	5 030 000	5 030 000
Avsett til disposisjonsfondet	1 320 210	
Sal av konsesjonskraft	-15 285 000	-15 285 000
Konsesjonskraftinntekter inn som driftsmiddel	-8 934 790	-7 933 400

Det er vald ei anna forvaltning av konsesjonskrafta enn tidlegare år. Sjå kap 1.

9.1.5 Eigedomsskatt

Lom kommune har eigedomsskatt på eigedomar på Fossbergom og på ”Verker og bruk”.

Grunnlaget for utskriving av eigedomsskatt på kraftanlegg, som kjem inn under gruppa ”Verker og bruk”, er fastsett av Skatteetaten.

Frå før er det kjent at det kan skrivast ut eigedomsskatt i heile kommunen. Dette vil kunne gje oss ei ekstra inntekt på ca 1,7 - 2 mill kroner. Kostnader til iversetting vil vera ca kr 1 mill. Berekningane er usikre. Formannskapet har gjeve administrasjonane i oppdrag å greie ut dette.

9.1.6 Lønsutgifter

	Rekneskap 2011	Just. budsjett 2012	Budsjett 2013
Løn i prosent av driftsinntekter	64%	66%	67,4%

10 Handlingsplan for tenesteområda

10.1 Staben til administrasjonssjefen

10.1.1 Nøkkeltal for skulane

	Lom 2009	Lom 2010	Lom 2011	Komm- gruppe 2011	Opp- land 2011	Heile landet 2011
KOSTRA-tal basert på førebels rapportering 15. februar 2012						
Netto driftsutgifter til grunnskulesektor per innbyggjar 6-15 år	101 474	102 758	109 211	104 440	99 198	91 733
Netto driftsutgifter til skulelokale, per innbyggjar 6-15 år	15 184	18 060	20 090	16 115	16 255	15 131
Netto driftsutgifter til skuleskyss, per innbyggjar 6-15 år	3 416	2 950	4 108	3 033	2 947	1 795
Netto driftsutgifter til skulefritidsordning, per innbyggjar 6-9 år	1 026	1 044	1 606	4 455	3 564	3 894
Andel elevar i grunnskulen som får spesialundervisning, prosent	8,1	7,0	5,3	10,6	7,7	8,6
Timer spesialundervisning i prosent av antall lærertimer totalt	17,8	17,3	12,9	18,8	17,2	18,3
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskuleundervisning, per elev	103 259	102 810	105 761	108 042	104 803	98 244
Driftsutgifter til undervisningsmateriell, per elev i grunnskulen	3 111	2 585	2 767	1 839	1 625	1 484
Gjennomsnittlig gruppestorleik, 1. til 4. årstrinn	10,0	10,4	10,5	11,0	11,6	12,9
Gjennomsnittlig gruppestorleik, 5. til 7. årstrinn	11,3	13,3	10,9	11,3	12,2	12,9
Gjennomsnittlig gruppestorleik, 8. til 10. årstrinn	12,2	12,0	11,7	12,7	13,2	14,5
Gjennomsnittlige grunnskulepoeng	38,3	39,6	39,6

10.1.2 Nøkkeltal for barnehagane

	Lom 2009	Lom 2010	Lom 2011	Komm.- gruppe 2011	Opp- land 2011	Heile landet 2011
Netto driftsutgifter per innbyggjar 1-5 år i kroner, barnehager	31 600	39 519	112 462	102 621	101 905	107 042
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i komm. barnehage	124 330	144 742	156 371	141 675	141 210	147 860
Korr. brutto driftsutg. til komm. barnehager per korr. opphaldstime i kr	55	64	64	..	52	..
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	85,8	86,1	85,6	89,1	90,5	90,4
Andel barn 0-5 år med barnehageplass	72,0	71,5	73,0	75,5	76,9	76,8
Andel tilsette med førskulelærerutdanning	39,5	33,3	34,3	29,1	31,7	32,9
Andel tilsette med anna pedagogisk utdanning	2,6	3,3	5,7	..	4,9	..
Andel assistentar med førskulelærer-utdanning, fagutdanning eller anna pedagogisk utdanning	76,2	93,8	88,9	..	33,2	..

10.2 Støttefunksjonen

10.2.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid	Framtid
<u>Styrke</u> <ul style="list-style-type: none"> • God kompetanse • Bibliotek med spesielt godt omdøme • Gode IKT – system 	<u>Moglegheiter (prioritert)</u> <ul style="list-style-type: none"> • Styrke tverrsektorielt samarbeid • Implementering av system for oppgåvestyring, samt rutine-gjennomgang med effektivitetsmål • Vidareutvikle intranettet
<u>Kritiske forbetningsbehov (prioritert)</u> <ul style="list-style-type: none"> • Byggningsmessige utbetringar ved biblioteket • Elektronisk kvalitetssystem/HMS-system 	<u>Spesielle utfordringar (prioritert)</u> <ul style="list-style-type: none"> • Tverrfagleg kompetanseheving for støttande organisasjon • Delegering • Skape vekst/utvikling med oppleving av å ha eit auka positivt jobbinnhald

10.2.2 Nøkkeltal

	Lom 2009	Lom 2010	Lom 2011	Komm.- gruppe 2011	Opp-land 2011	Heile landet 2011
Finansielle nøkkeltal						
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	-2,0	-2,8	1,8	1,8	1,6	1,7
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	4,5	4,0	7,9	2,0	2,6	1,8
Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	177,6	172,3	164,3	199,7	185,4	190,9
Arbeidskapital i prosent av brutto driftsinntekter	38,6	34,3	37,2	20,5	25,4	22,0
Frie inntekter i kroner per innbyggjar	38 906	41 710	48 597	47 764	43 264	42 625
Netto lånegjeld i kroner per innbyggjar	28 093	26 280	24 505	50 181	35 592	41 402

10.2.3 Målekart

Brukarundersøking og medarbeidar-undersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Noreg resultat 2011	Lom	
			Resultat 2011	Mål 2012	Mål 2013
Brukarar økonomi-avdlinga	Opplevd kvalitet	Økonomi gjev god service ved kontakt		*)	4,9
		Økonomi er løysingsorientert		*)	
		Økonomi held avtalde fristar		*)	
		Økonomi tydeleggjer tenestene eg kan få		*)	
	Målt kvalitet	Kredittid fordringar			27 dagar
Brukarar løn og personal	Opplevd kvalitet	Løn/personal gjev god service ved kontakt		*)	4,3
		Løn/personal er løysingsorientert		*)	
		Løn/personal held avtalde fristar		*)	
		Løn/personal tydeleggjer tenestene eg kan få		*)	

Fokus- område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Norge	Lom			
			Resultat 2011	Resultat 2011	Mål 2012	Mål 2013	
Brukarar Service- torget	Opplevd kvalitet	Servicetorget gjev god service ved kontakt		*)	4,5	4,5	
		Servicetorget er løysingsorientert		*)			
		Servicetorget held avtalde fristar		*)			
		Servicetorget tydeleggjer tenestene eg kan få		*)			
	Målt kvalitet	Restansar i sak/arkivsystemet	-	16%	15%	15%	
		Andel saker handsama innan 14 dagar	-	58%	80%	80%	
Brukarar IKT	Opplevd kvalitet	IKT gjev god service ved kontakt		*)	4,5	4,5	
		IKT er løysingsorientert		*)			
		IKT held avtalde fristar		*)			
		IKT tydeleggjer tenestene eg kan få		*)			
Brukarar informasjon	Opplevd kvalitet	Informasjon gjev god service ved kontakt		*)	4,5	4,5	
		Informasjon er løysingsorientert		*)			
		Informasjon held avtalde fristar		*)			
		Informasjon tydeleggjer tenestene eg kan få		*)			
	Målt kvalitet	Total score i kvalitet på heimesida		89%	92%	92%	
		Besøkande på kommunenettstaden pr. veke		4 380	10 000	8 000	
		Besøkande på Lom.no gjennomsnitt pr. veke		210	5 000	2 000	
Brukarar biblioteket	Målt kvalitet	Utlån pr. innbyggjar	-	Nr 1 i Oppland	Nr 1 i Oppland	Nr 1 i Oppland	
		Opplevd kvalitet	Kor flinke er dei tilsette til å hjelpe deg?	5,6	5,9	5,5	5,9
			Er det mogleg å påverke lånetilbudet?	4,7	5,2	5,5	5,2
			Korleis er informasjon om nye bøker?	4,5	5,2	5,3	5,2
Med- arbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	4,8	4,5	4,5	4,5	
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	3,9	5,1	4,5	5,0	
		Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	4,8	5,0	4,8	5,0	
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	5,2	5,3	5,0	5,0	
	Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid	-	1,90%	1,70%	1,7%	
		Sjukefråvær langtid	-	2,00%	2,90%	2,0%	
Læring og fornyng	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	4,5	4,4	4,9	4,9	
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	4,2	3,9	4,9	4,9	

*) Ny indikator 2012

10.2.4 Forslag til tiltak

Drift 2013 – 2016 (over 100 000 kroner).

Ansvar	Tiltak	2013	2014	2015	2016
	Kvalitetsystem /HMS-system	100 000			

Investering 2013 – 2016 (nye tiltak over 100 000 kroner eks. mva, tal i heile tusen kroner)

Ansvar	Tiltak	Totalt	2013	2014	2015	2016
101	Edb-utstyr og programvare	350	350			
101	Persienner biblioteket (eks. mva, liftleige og el-inst.)	213	213			

10.3 Loar skule

10.3.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid	Framtid
<u>Styrke</u> <ul style="list-style-type: none">• Brei kompetanse, lesepedagog under utdanning, godt samarbeidsmiljø i kollegiet og høg arbeidsmoral.• God ressurstilgang.• Felles forståing for verdien av fysisk aktivitet.	<u>Moglegheiter (prioritert)</u> <ul style="list-style-type: none">• Vidareutvikle lesesatsinga og satsinga innan vurdering for læring.• Leksehjelp 5.-7.klasse• Bruke moglegheitene som ligg i at vi er ein skule i ein Nasjonalparklandsby.
<u>Kritiske forbettringsbehov (prioritert)</u> <ul style="list-style-type: none">• For lite møterom for dei tilsette.• For få elevpc-ar og mangel på interaktive tavler.• Sjå ressursane samla og nytte dei til det beste for elevane.	<u>Spesielle utfordringar (prioritert)</u> <ul style="list-style-type: none">• Mannlege lærarar.• Negativ elevtalsutviklinga.• Behalde den breie kompetansen.

10.3.2 Nøkkeltal

Nøkkeltal for barneskulane er oppgjevne i kapittel 10.1.1 på side 24.

10.3.3 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Noreg	Lom			
			Resultat 2011	Resultat 2011	Mål 2012	Mål 2013	
Brukarar	Opplevd kvalitet	Sosial trivsel		4,1	4,5	4,5	
		Trivsel med lærar		3,7	4,4	4,5	
		Mobbing på skulen		1,8	1,2	1,2	
		Fagleg rettleiing av lærar		3,1	3,8	4,0	
		Tilfreds med dialog heim-skule		4,4	4,5	4,5	
Med-arbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?		4,9	5,0	4,5	
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?		2,8	3,5	3,5	
		Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?		4,7	5,0	4,7	
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?		4,7	5,0	4,7	
		I kva grad har du tid til å gjera jobben din?		3,1	3,8	3,8	
		Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid		1,1 %	0,5 %	0,5 %
		Sjukefråvær langtid		4,6 %	4,0 %	3,5 %	
		Svarprosent med-arbeidarundersøking		79%	90%	90%	
	Læring og fornying	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet?		4,8	4,9	4,9
			I kva grad legg arbeids-gjevar til rette for kompetanseutvikling?		4,1	4,7	4,5

Medarbeidarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

*) Prosentdel som nådde det lågaste av tre meistringsnivå.

10.3.4 Forslag til tiltak

Investering 2013 – 2016 (nye tiltak over 100 000 kroner eks. mva, tal i heile tusen kroner)

Ansvar	Tiltak	Totalt	2013	2014	2015	2016
220	Utviding av møterom		280			

Sjå tiltak under tenesteområdet Miljø, teknisk næring.

Drift 2013 – 2016 (nye tiltak over 100 000 kroner eks. mva, tal i heile tusen kroner)

Ansvar	Tiltak	2013	2014	2015	2016
220	1,5 ekstra lærarårsverk	289 500	405 300		

10.4 Garmo oppvekstsenter

10.4.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid

Styrke

- Høg kompetanse i personalet
- Eige bibliotek
- Eigen lesepedagog

Kritiske forbetningsbehov (prioritert)

- Bli betre til å rettleie elevane
- Styrking av elevvurderinga
- Auge og betre samarbeidet mellom barnehage og skule

Framtid

Moglegheiter (prioritert)

- Regelmessige intensive lesekurs.
- Vidareføre arbeidet med ALU og VFL i eit samla lærarkollegium
- Vidareføre bruken av heimesida som ein informasjonskanal

Spesielle utfordringar (prioritert)

- Oppvekstsentermodellen. Barnehage og skule er to ulike tenesteområde mtp. Avtaleverk, arbeidstider, møtetid m.m.
- Behalde og styrke kompetansen i kollegiet.

10.4.2 Nøkkeltal

Nøkkeltal for barneskulane er oppgjevne i kapittel 10.1.1. på side 24.

Nøkkeltal for barnehagane er oppgjevne i kapittel 10.1.2 på side 24.

10.4.3 Målekart

Fokus- område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Noreg	Lom		
			Resultat 2011	Resultat 2011	Mål 2012	Mål 2013
Brukar skule	Opplevd kvalitet	Sosial trivsel	4.4	5	5	4.8
		Fagleg rettleiing av lærar	3.4	4		3.5
		Mobbing på skulen	1.4	1	1	1
		Tilfreds med dialog heim-skule	4.3	5	6	4.5
Brukar barnehage	Opplevd kvalitet	Tilfreds med tilgjenge	5.4	6	6	6
		Foreldra sine moglegheiter for medinnflytelse	4.5	5	5	4.5
		Respektfull behandling av barnet	5.3	5	6	6
		Barnehagen sitt bidrag til språkutviklinga til barnet	5	5	5	5
	Målt kvalitet	Talet på barn på venteliste		0	0	0
		Kor mange barn når aldersrelevante språkmål for skulestart		80%	80%	80%
Med- arbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	4.7	5,1	5,2	4.9
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	3.9	3,7	4,0	3.7
		Løyer dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	4.8	5,2		4.8
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	5.2	-		5.2
		I kva grad har du tid til å gjera jobben din?	3.9	3,7	4,2	3.9
		Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid		3,3 %	4,0 %
	Sjukefråvær langtid			4,5 %	2,0 %	
Svarprosent medarbeidarundersøking			86%	100%	100%	
Læring og fornyng	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	4.5	4,3	4,6	4.6
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanse-utvikling?	4.1	4,1	4,5	4.2

*) Foreldregrunnlaget i 7. steg i skulen er for lågt til å utarbeide resultat av brukarundersøkinga. Medarbeidarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

1) Prosentdel på det lågaste av tre nivå.

Brukar skule går frå 1-5, medan brukar barnehage og medarbeidarundersøkinga går frå 1-6.

10.5 Lom ungdomsskule

10.5.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid	Framtid
<p><u>Styrke</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Høg kompetanse i personalet. Har fått på plass leseretleiar. Godt arbeidsmiljø. IKT-ressursar. God ressurstilgang/politisk og administrativ forståing. 	<p><u>Moglegheiter (prioriterte)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Vektlegge vidare arbeid med tilpassa opplæring og Vurdering for læring. Viktig her er å ha stor lærartettleik. Nytte IKT/digitale tavler /It's learning enda meir aktivt i læringsarbeidet. Med organisert fysisk aktivitet kvar dag vil ein få betra den fysiske tilstanden hos elevane.
<p><u>Kritiske forbettringsbehov (prioriterte)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Enda sterkare vektlegging på basisfaga gjennom betre lese- og skriveopplæring. Auke matematikkforståinga hos elevane Vidareføre Vurdering for læring. Spesielt viktig å få elevane meir med i vurderingsarbeidet. Altfor mange elevar er fysisk inaktive som gjer at kondisjon, motorikk og styrke er langt under det ein kan forvente av elevar i denne aldersgruppa. 	<p><u>Spesielle utfordringar (prioriterte)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Mange elevar manglar matematisk forståing som gjer at dei slit med faget. Må bli lagt til rette for at matematikklærarane får tilstrekkeleg tid til å få godt utbytte av kursinga i matematikk som blir sett i gong frå skuleåret 2013/14. I budsjettet må det kome på plass middel slik at ein kan få gjennomført fysisk aktivitet kvar dag.

10.5.2 Nøkkeltal

Nøkkeltal for skulane er oppgjevne i kapittel 10.1.1. på side 24.

10.5.3 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Noreg	Lom			
			Resultat 2011	Resultat 2011	Mål 2012	Resultat 2012	Mål 2013
Brukarar	Opplevd kvalitet	Sosial trivsel	4,2	4,4	4,5	4,3	4,4
		Trivsel med lærarane	3,8	4,0	4,2	4,1	4,2
		Mobbing på skulen	1,4	1,5	1,2	1,2	1,2
		Fagleg rettleiing av lærar	3,1	3,3	3,4	3,8	3,8
		Tilfreds med dialog heim-skule	4,2	4,5	4,3	4,2	4,3
	Målt kvalitet	Gjennomsnitt grunnskulepoeng	39,9	39,6	39,0	37,4	39,0
Med-arbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	4,6	5,7	5,5	5,8	5,5
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	3,9	5,3	5,3	5,2	5,2
		Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	4,2	5,5	5,5	5,6	5,4
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	5,2	5,3	5,3	5,5	5,2
		I kva grad har du tid til å gjera jobben din?	3,9	4,0	4,0	4,2	4,2
	Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid		0,7 %	2,0 %	0,5 %	2 %
	Sjukefråvær langtid		0,0 %	3,0 %	1,9 %	3 %	
	Svarprosent medarbeidarundersøking		93%	85%	95 %	85 %	
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	4,3	5,5	5,4	5,3	5,0 %
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	4,1	5,0	5,3	5,1	5,0 %

10.5.4 Forslag til tiltak**Investeringar 2013 – 2016 (over 100 000 kroner, tal i heile tusen)**

Ansvar	Tiltak	Totalt	2013	2014	2015	2016
230	Persienner på klasseromsfløy. 24 stk fasade 80, 8 motorar og elektrisk installasjon	200	200			

10.6 Loar barnehage

10.6.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid

Styrke

- Kompetent personale. Alle assistentane har fagutdanning. Nok pedagogar.
- Kvalitetsutviklingsarbeid etter systematisk metode.
- Gode resultat på brukarundersøking.

Kritiske forbettringsbehov (prioritert)

- Bättre resultat på medarbeidarundersøking.
- Meir utfordrande og spennande uteområde for dei eldste barna.

Framtid

Moglegheiter (prioritert)

- Utnytte kompetansen i personalgruppa betre.
- Vidareutdanning for dei som ynskjer det.

Spesielle utfordringar (prioritert)

- Ny veileder til pedagognorm gjer at det er bruk for fleire pedagogar. Nye barn på ei avdeling kan utløse krav om ein ekstra pedagog sjølv om det er ledig plassar på avdelinga. Dette gjer det vanskelegare å ta inn nye barn i løpet av barnehageåret.

10.6.2 Nøkkeltal

Nøkkeltal for barnehagane er oppgjevne i kapittel 10.1.2 på side 24.

10.6.3 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksess-faktor	Indikator	Noreg	Lom		
			Res. 2011	Res. 2011	Mål 2012	Mål 2013
Brukarar	Opplevd kvalitet	Tilfreds med tilgjenge	5,4	5,2	5,5	5,5
		Foreldra sine moglegheiter for medverknad over barnehagetilbodet	4,5	4,6	4,6	4,6
		Respektfull behandling av barnet	5,3	5,5	5,5	5,5
		Barnehagens bidrag til språkutviklinga	5,0	5,2	5,2	5,3
	Målt kvalitet	Talet på barn på venteliste		0	0	0
		Kor mange barn når aldersrelevante språkmål før skulestart		90%	90%	90 %
Ressursstyring	Prioritering	Korrigerte brutto driftsutgifter pr korrigert opphaldstime		-		
Med-arbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	4,7	3,5	5,0	4,5
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	3,9	3,6	4,4	4,0
		Løyer dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	4,8	3,9	4,8	4,5
	Opplevd kvalitet	Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	5,2	4,4	4,9	4,8
		Samarbeid/trivsel med kolleger	5,0	4,4	5,0	5,0
		Stoltheit over eigen arbeidsplass	4,8	4,3	5,0	4,8
	Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid		2,2 %	2,0 %	
		Sjukefråvær langtid		4,9 %	4,0 %	
		Svarprosent medarbeidarundersøking		68%	100%	
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	Fagleg og personleg utvikling	4,3	3,5	4,4	4,3
		I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	4,5	3,7	4,7	4,5
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	4,1	3,4	4,3	4,1
		Målt kvalitet	Gjennomførte kompetansetiltak i høve overordna kompetanseplan		100%	100%

Brukar- og medarbeidar-undersøkingar, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

10.6.4 Forslag til tiltak

Investeringar 2013 – 2016 (over 100 000 kroner, tal i heile tusen)

Ansvar	Tiltak	Totalt	2013	2014	2015	2015
300	Leikeapparat/klatrestativ for dei eldste barna i barnehagen.	200	200			

10.7 Miljø, teknisk, næring

10.7.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid	Framtid
<p><u>Styrke</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Godt tverrfagleg samarbeid innanfor tenestoområdet. Plan, miljø, teknisk og landbruk/næring har saman ei fagleg breidde som gjer det mogleg å byggje opp eit godt tenestetilbod knytt til ressursforvaltning i ein liten kommune. Høg kvalitet på kommunaltekniske tenester, vaktmeistertenester og reinhald Arbeidet for ei berekraftig arealforvaltning og framtidretta stadutvikling er godt forankra i kommuneadministrasjonen, i bygdesamfunnet og på tvers av partigranser i det politiske miljøet. <p><u>Kritiske forbettringsbehov (prioritert)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Sikre og tilrettelegge nye areal for utbygging, både for næringsutvikling og for bustadbygging Lite tilfredsstillande kontorlokale når det gjeld arbeidsmiljø for tilsette (klima, støy, m.m.) og rom for publikumsmottak ved MTN. Nye lokale (ev utbetring av manglar) må vurderast. GIS-kompetanse og digitalt planarkiv er nødvendig for å fylle nye krav til plan- og eigedomsforvaltning. Regionalt samarbeid innan GIS må prioriterast. 	<p><u>Moglegheiter (prioritert)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Konkret oppfølging av nærings saker og støttespelar for utvikling av attåttnæringar (Inn på tunet, gardsturisme, m.m.) og nye idear. Auka satsing på energiøkonomisering og satsing på fornybar energi gjennom iverksetting av kommunedelplan for klima og energi, vedteken juni 2010. Realisering av bioenergianlegg 2013 Nasjonalparklandsbysatsinga kan styrke Lom som merkevare og gjere bygda meir attraktiv for etablerarar/innovasjon. Må sikre god forankring og utvikling av vertskapsrolla. <p><u>Spesielle utfordringar (prioritert)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Store kostnader med kartlegging og iverksetting av tiltak for å sikre bygningar og utbyggingsområde m.o.t. fare for ras og flaum Store utfordringar innan rekruttering og bemanning i enkelte fagstillingar. Sterk konkurranse om kompetanse i samfunnet generelt, og kommunane kan i liten grad konkurrere med private om løn. Legge betre til rette for intern karriere-/ kompetanseutvikling for å redusere avgang/ gjennomtrekk i stillingar. Drift av Utgard med økonomi og organisering, tilrettelegging.

10.7.2 Nøkkeltal

	Lom 2009	Lom 2010	Lom 2011	Komm.- gruppe 2011	Oppland 2011	Heile landet 2011
Årsgebyr for vassforsyning	3 016	2 492	2 542	..	3 166	..
Årsgebyr for avlaupstenesta	4 248	3 542	3 215	..	4 338	..
Årsgebyr for avfallstjenesta	2 000	2 120	2 000	..	2 004	..
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, bygge-saker med 3 vekers frist (kalenderdagar)	11	..	17	..
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, vedtatte reguleringsplanar (kalenderdagar)	104	..	83	..	149	..
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, oppmålingsforretning (kalenderdagar)	138	25	43	..	64	..
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal veg og gate	43 273	35 031

10.7.3 Målekart

Fokus- område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Noreg	Lom			
			Res. 2011	Res. 2011	Mål 2012	Mål 2013	
Brukarar	Opplevd kvalitet	Resultat for brukarane, byggjesak		5,2	5,0	5,0	
		Generell oppleving av kvalitet, byggjesak		5,1	5,0	5,0	
		Resultat for brukarane, vasskvalitet og vasstrykk		5,5	5,0	5,0	
		Resultat for brukarane, funksjon på avlaupssystemet		5,4	5,0	5,0	
		Resultat for brukarane, vatn og avlaup tillit og respekt		5,6	5,0	5,0	
		Resultat for brukarane, vatn og avlaup, service og tilgjenge		4,7	4,5	4,5	
		Resultat for brukarane, vatn og avlaup, informasjon		4,6	4,5	4,5	
		Renhaldstenesta leverer tjenester av god kvalitet				5,0	
		Renhaldstenesta tydeleggjer kva for tenester eg kan få				4,0	
		Vaktmestertenesta leverer tjenester av god kvalitet				5,0	
		Vaktmestertenesta tydeleggjer kva for tenester eg kan få				4,0	
		Målt kvalitet	Andel vassprøver som tilfredsstiller krav i forskrift		>99 %	100%	100 %
			Andel avlaupsprøver som tilfredsstiller krav i forskrift		100%	100%	100 %
		Avklaring av forventning	Andel tenestestader med serviceerklæring		10%	30%	10 %
Ressurs- styring	Prioritering	Sjølvkostrekneskap vatn, dekningsgrad		100%	100%	100 %	
		Sjølvkostrekneskap avlaup, dekningsgrad		100%	100%	100 %	
		Sjølvkostrekneskap renovasjon, dekningsgrad		100%	100%	100 %	
		Sjølvkostrekneskap feiing, dekningsgrad		100%	100%	100 %	
Med- arbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?		4,7	4,5	4,5	
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?		4,0	5,0	5,0	
		Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?		5,3	5,0	5,2	
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?		5,4	5,0	5,2	
		I kva for grad tru du at arbeidsplassen har eit godt omdøme blant innbyggjarane i kommunen		4,5	4,5	4,5	
		Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid		2,2 %	3,5 %	3,0 %
			Sjukefråvær langtid		4,7 %	3,5 %	3,0 %
			Svarprosent medarbeidarundersøking		33%	70%	70 %
			Andel gjennomførte medarbeidarsamtalar		94%	100%	100 %
Læring og fornyng	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?		4,8	4,5	4,8	
		I kva grad legg arbeidsgevar til rette for kompetanseutvikling?		4,3	4,5	4,5	
	Målt kvalitet	Gjennomførte kompetansetiltak i høve overordna kompetanseplan		100%	100%	100 %	

Brukar- og medarbeidarundersøkingar har karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

10.7.4 Forslag til tiltak**Investeringar (nye tiltak over 100.000 kroner eks. mva., tal i heile tusen kroner)**

Ansvar	Tiltak	Totalt	2013	2014	2015	2016
422	Garmo skule. Tiltak ventilasjon. Luftmengder under lovkrav.	110	110			
422	Brannvern. Oppdatering av brannteikningar. Brannvarsling tannklinikken. Lovkrav	100	100			
422	Lom helseheim. Tiltak inntak ventilasjonsanlegg. Problem med snø/ ising i inntak.	200	200			
422	Garmo skule. Konvertering av oljekjel/Ny varmesentral med varmpumpe. Oppfølging av Klima- og energiplan	2 400		100		
422	Lom helseheimen-Pensjonatet. ENØK..			2 300		
422	Utskifting av vindauger og tilleggsisolering yttervegg/loft.	400	400			
422	Ljosstyring. Helseheim/skulebygg. ENØK.	200	100	100		
422	Utleigebygg. Utbetring av uteareal /P-plass/innkjøringar	300	100	100	100	
424	Gateljos Prestegardsskogen – utvidelse på stikkvegar. Fullføre utbygging av gateljos i kommunale bustadfelt	180	180			
424	Gateljos Hamrom. Fullføre utbygging av gateljos i kommunale bustadfelt	110	110			
421	Sikringstiltak mot skred og flom for Ulstad boligfelt og sentrum. Avklare finansiering med NVE, eventuelt eiga sak	?				
421	Trykkforsterkar Ulstad og Gjeisar. Oppstart avhengig av videre utbygging på Gjeisar	2 000	2 000			
421	Rehab. Garmo RA og Leirmo RA. Førebels avsett budsjett 2009 og 2010 samla 4,7 mill. kr. Vidare oppfølging kjem som eige sak			Prosjektrame blir klargjort gjennom forprosjekt		
421	Hovedplan avløp. Opprusting pumpestasjoner inngår som over.	700				
423	Samleveg i Garmo, masseutskifting svake parti og asfaltering					
423	Adresseprosjektet/gateadresser. Skilting med henvisnings-skilt på vegar utan vegnamn og med fleire eigeidomar/bygg	250				

Merknader:

Ventilasjonsanlegg helsesenteret:

Dagens anlegg er fra 1981. Anlegget holder kravene fra den tid det var installert, men ikkje dagens krav til bla. luftmengder. Kanalsystemet er og mangelfult. Anlegget har i dag ein roterande gjenvinnar med 70% virkningsgrad, eitt nytt anlegg med virkningsgrad på 80-85% vil gjeva store innsparingar på energibruken. Grunna pågåande planar om ombygging er ikkje nytt ventilasjonsanlegg teke med.

Fullføring av gateljosanlegg.

Gateljosanlegga i kommunale bustadfelt bør fullførast slik at alle oppsitarane i feltet har slik dekking. For Snikkarvegen er det ved tidlegare graving lagt til rette med trekkroyr for strømkabel, slik at det står att trekking av kabel og montering av fundament, master og armatur.

Drift 2013 – 2016 (over 100 000 kroner). Løn utan sosiale utgifter.

Ansvar	Tiltak	2013	2014	2015	2016
422	Utgard Vaktmester	387 500	610 500	610 500	610 500
422	Utgard Reinhald	129 500	222 000	222 000	222 000
422	Utgard Arrangement	300 000	400 000	400 000	400 000
422	Reinhald. Revidert reinhaldsplan. Underbemanning +34% still	125 800	125 800	125 800	125 800
422	Ekstra sommerhjelp. Behandling av yttervegger	100 000			
421	Kollavegen restaurering	100 000	100 000	100 000	100 000
430	Innføring av tilskotsordning private hushaldningar – jfr. vedteken klima- og energiplan	100 000	100 000	100 000	100 000
450	Nasjonalparklandsbyprosjekt (krav om 50% eigenandel)	360 000			

10.8 Helse og velferd

10.8.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid	Framtid
<p>Styrke</p> <ul style="list-style-type: none"> Folkehelsetenkjing/folkehelsearbeid inne i all tenesteyting. Stabilt og kompetent personell. Tidleg intervensjon og godt tverrfagleg samarbeid. <p>Kritiske forbetningsbehov (prioritert)</p> <ul style="list-style-type: none"> Finne ei løysing med påbygg/ ombygging av helsesenteret for å imøtekoma dei utfordringane som er peikt på i fleire vernerunder og i rapport frå bedriftshelsetenesta. Auke av knappe stillingsressursar på fagområde som ergoterapi, fysioterapi, helsesyster, legesekretær, psykisk helsearbeid og Nav. Avsetja tid til fagleg oppdatering og internkursing. 	<p>Moglegheiter (prioritert)</p> <ul style="list-style-type: none"> Fokus på førebyggjande og helsefremjande tverrfagleg samarbeid jfr. samhandlingsreformen og folkehelseoven. Vidareutvikle interkommunalt samarbeid. Kompetanseutvikling i regionen. <p>Spesielle utfordringar (prioritert)</p> <ul style="list-style-type: none"> Samhandlingsreformen vil krevja tilføring av nye ressursar både økonomisk, personellmessig og kompetansemessig. Psykisk helse og rus (nedbygging av spesialisthelsetenesta v/DPS) fører til større press på kommunane. Stort behov for kommunepsykolog, regional stilling?

10.8.2 Nøkkeltal

	Lom 2009	Lom 2010	Lom 2011	Komm.- gruppe 2011	Opp- land 2011	Heile landet 2011
Netto driftsutgifter til sosialtenesta pr. innbygger 20-66 år	1 730	1 638	918	1 695	2 216	2 579
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barneverntenesta	4 113	4 310	4 113	6 350	6 100	6 185
Brutto driftsutgifter per barn i opprinneleg familie	81 400	114 000	..	26 719	28 344	30 070
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 20-66 år	3,4	3,8	4,6	4,0	4,5	4,0
Andel barn med barneverntiltak ift. innb. 0-17 år	2,4	2,0	4,5	5,5	5,2	4,7
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten	2 761	3 041	3 765	2 610	2 213	1 963
Legeårsverk pr 10 000 innbyggjarar, kommunehelsetenesta	12,4	12,3	12,4	11,8	10,9	9,6
Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggjarar, kommunehelsetenesta	7,5	7,5	7,6	9,2	8,8	8,4
Årsverk av jordmødre pr. 10 000 fødte.	..	0

10.8.3 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksess-faktor	Indikator	Landet resultat 2011	Lom		
				Resultat 2011	Mål 2012	Mål 2013
Brukarar barnevern	Opplevd kvalitet	Barneverntenesta tek omsyn til dine ynskjer og behov	4,5	*	*	4,8
		Dei tilsette i barnevernet behandlar meg med respekt	4,7	*	*	4,8
		Hjelpe frå barnevernet bidreg til at mitt barn utviklar seg på ein god måte	4,4	*	*	4,8
		Barneverntenesta gjev meg nok informasjon	4,3	*	*	4,8
		Barneverntenesta tek meg på alvor	4,6	*	*	4,8
	Målt kvalitet	Andel saker der lovpålagt frist er oppretthalde		?	100%	100%
		Andel barn med barneverntiltak 0-17 år		2,8 %		
	Netto driftsutgifter til barnevern pr. innbyggjar 0-17 år		2 127			
Brukarar psykisk helsearbeid	Opplevd kvalitet	I kor stor grad opplever du at tenesta du mottok bidreg til at du får eit meir aktivt liv		3,7	3,1	3,7
		I kor stor grad opplever du at tenesta du mottok bidreg til auka tryggleik i kvardagen for deg?		3,6	3,5	3,6
		I kor stor grad tykkjer du at dei tilsette i tenesta behandlar deg med respekt?		3,8	4,0	3,8
Brukarar sosial	Opplevd kvalitet	Kor nøgd er du med informasjon og rådgeving frå sosialtenesta for å koma ut av ein vanskeleg situasjon?		2,4	3,2	
		I kor stor grad tykkjer du at sosialtenesta tek deg med på råd?		2,5	3,4	
		Kor nøgd er du med høvet til å få timeavtale?		2,7	3,3	
	Målt kvalitet	Gjennomsnittleg stønadslengde i månader for mottakarar av økonomisk sosialhjelp		2,8	2,0	
		Andel mottakarar av sosialhjelp 20-66 år		4,3 %	?	?
	Korrigerte driftsutgifter til sosialtenesta pr. mottakar		21 610	?	?	
Brukarar helsestasjon	Opplevd kvalitet	I kor stor grad føler du at du kan ta opp vanskelege tema med dei tilsette på helsestasjonen?		4,6	4,2	4,3
		I kor stor grad tykkjer du at dei tilsette møter deg og barnet ditt med vennlegheit og respekt?		5,7	5,0	5,1
		Korleis opplever du moglegheita for å få kontakt med helsestasjonen (telefon, fysisk oppmøte, e-post o.l)?		5,0	4,9	4,9
Brukarar ergoterapi	Opplevd kvalitet	I kor stor grad tykkjer du at du har fått det betre med det du trengte hjelp til?		4,2	5,0	4,4
		I kor stor grad tykkjer du at dei tilsette behandlar deg med respekt?		5,0	5,6	5,2
		I kor stor grad tykkjer du at ventetida for å få ergoterapiteneste er akseptabel?		3,9	4,8	4,5
Brukarar fysioterapi	Opplevd kvalitet	I kor stor grad tykkjer du at du har fått det bedre med det du trengte hjelp til?		4,7	4,8	4,8
		I kor stor grad tykkjer du at dei tilsette behandlar deg med respekt?		5,6	5,6	5,6
		I kor stor grad tykkjer du at ventetida for å få fysioterapiteneste er akseptabel?		4,2	5,0	5,0
Med-arbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?		4,7	4,2	4,5
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?		4,2	3,8	4,2
		Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på ein god måte?		5,1	4,8	5,1
		I kor stor grad har du høve til å arbeide sjølvstendig?		5,6	5,1	5,4
	Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid		2,1 %	<3,0%	<3%
	Sjukefråvær langtid		2,2 %	<5%	<5%	
	Svarprosent medarbeidarundersøking		74%	>80%	>80%	
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?		4,5	4,4	4,5
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?		3,9	4,1	4,0

Ønskjeleg å dele opp ergo- og fysioterapi - køyre separate undersøkingar på dei to områda. Brukar- og medarbeidarundersøkingar, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

10.8.4 Forslag til tiltak**Investeringar 2013 – 2016 (over 100 000 kroner eks. mva)**

Ansvar	Tiltak	Totalt	2013	2014	2015	2016
630	Bygging av 3 utleigebustadar på kommunal tomt i Kroken (målgruppe vanskelegstilte/flyktningar)	5,4 mill	forventa tilskott frå Husbanken mellom 1 og mill.			
	Bygging/kjøp av 2 eller 3 utleigebustadar på privat eigd tomt (same målgruppe som ovafor)	3,5/5 mill.	forventa tilskott frå Husbanken 0,7-1,4 mill./1-2 mill.			

Drift 2013 – 2016 (over 100 000 kroner eks. mva, tal i heile tusen kroner)

Ansvar	Tiltak	2013	2014	2015	2016
600	Auke av stillingsressurs fysioterapi + 50%. Frådrag for driftstilskott.	252 76.4	252 76.4	252 76.4	252 76.4
600	Auke av stillingsressurs fellestenesta psykisk helsearbeid + 40% frå 01.02.2013 (20% på kvar av samarbeids-kommunane Lom og Skjåk). Rusansvaret blir lagt til psyk.helse frå 2013. Frådrag for Skjåk sin del	215 107.5	215 107.5	215 107.5	215 107.5
600	Auke av stillingsressurs legesekretær + 30%	135	135	135	135
600	Auke av stillingsressurs helsesyster + 40%	215	215	215	215
600	Avsetje ein sum til oppstart av Inn På Tunet i Lom – kan omfatte fleire tenestemåder (helse/velferd, plo, skule og barnehage). Fått 300 til Inn På Tunet prosjekt i 2012 (blir nå lyst ut prosjektleiar-stilling).	100	100	100	100
630	Miljøarbeidar i flyktningtenesta 100% stilling (50/50 deling Lom og Skjåk – finansiering av stillinga av integreringstilskott i dei to kommunane). Lom sin del.	224	224	224	224

Fleire av forslaga til stillingsauke er gjort med grunnlag i Samhandlingsreformen og dei sterke føringane som framgår der. Førebyggjande helsearbeid skal prioriterast; Dette gjeld både fysioterapi, psykisk helsearbeid, legesekretærer og helsesyster. Sjå eigne innkomne innspel til budsjett 2013 frå alle desse områda. Viser elles til kommentarar til fleire av desse fagområda i samband med budsjett 2012.

Inn på Tunet: Lom og Skjåk har søkt om og fått prosjektmidlar inneverande år (kr 300). Prosjektmidlane kan ikkje nyttast til kjøp av Inn-På-Tunet-tenester. Lom kommune bør setja av ein sum for å motivere nokon til å ”tørre” å starte opp! Forslag om 100 i 2013. Dette tilbodet kan gjelde fleire tenestemåder – pleie- og omsorg/helse- og velferd/skule og barnehage.

Innan felles flyktningteneste Lom og Skjåk vart det tilsett miljøarbeidar i 100% stilling frå slutten av juni-2012 og førebels ut året. Etter nokre månaders drift ser ein at det er eit sterkt behov i båe kommunane for ein miljøarbeidar. Ei slik stilling er svært viktig for integrerings-arbeidet! Foreslår å forlenge prosjektstillinga også ut året 2013. 50/50 deling på Lom og Skjåk – kan finansierast av integreringstilskotta i dei to kommunane.

10.9 Institusjonsbasert omsorg

10.9.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid	Framtid
<p><u>Styrke</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Lågt sjukefråver God dokumentasjon gjennom innføring/tilpassing av elektronisk pasientjournal Tatt i mot og gjeve tilbod til utskrivingsklare pasientar frå sjukehus. Ingen ekstra liggedøgn. <p><u>Kritiske forbettringsbehov (prioritert)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Auke i fysioterapi-ressursen nødvendig for å ta i mot pasientar jf samhandlingsreforma Spesialkompetanse innan geriatri og demens Meir vekt på aktivisering og sosiale/kulturelle trivselstilbod 	<p><u>Moglegheiter (prioritert)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Funksjonsinndeling etter SAM-AKS Elektronisk samhandling/teknologi Tenester og samarbeid gjennom NGLMS (Nord-Gudbrandsdal Lokalmedisinske Senter) <p><u>Spesielle utfordringar (prioritert)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Auka antal sjuke eldre og eldre med demens med psykiatriske tilleggdiagnoser/atferdsproblem. Auke sjukeheimslegerressursen Låg grunnbemanning, dårleg kontinuitet.

10.9.2 Nøkkeltal

	Lom 2009	Lom 2010	Lom 2011	Komm.- gruppe 2011	Opp- land 2011	Heile landet 2011
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbyggjar 80 år og over	290 179	301 935	341 510	288 860	292 050	313 338
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbyggjar 67 år og over	106 611	113 043	122 944	104 805	101 218	105 206
Andel bebuarar 80 år og over i institusjonar	80,5	81,4	81,6	78,1	73,3	72,0
Andel innbyggere 80 år og over som er bebuarar på institusjon	21,9	22,6	20,3	15,8	13,3	13,8
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass	746 927	775 854	849 024	809 602	867 816	877 120

10.9.3 Målekart

Fokus- område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Noreg		Lom			
			Res. 2011	Res. 2011	Mål 2012	Mål 2013		
Brukarar	Opplevd kvalitet	I kor stor grad er du nøgd med den medisinske behandlinga?		*)	3,9	3,8	Brukarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 4 (best).	
		I kor stor grad opplever du at bebuarane er nøgde med den medisinske behandlinga dei får?		*)	3,2	3,2		Medarbeidar- undersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).
		I kor stor grad er du nøgd med høvet til å gjere daglegdagse gjeremål?		*)	3,0	3,0		
		I kor stor grad er du nøgd med aktivitetstilbodet der du bur?		*)	3,5	3,5		
		I kor stor grad opplever du at bebuaren er nøgd med høvet til å koma seg ut og få andre opplevingar?		*)	2,9	2,9		

Brukarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 4 (best).

Medarbeidarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Noreg	Lom		
			Res. 2011	Res. 2011	Mål 2012	Mål 2013
Brukarar	Målt kvalitet	Andel pasientar med tiltaksplan		100%	100%	
Ressursstyring	Prioritering	Plassar i institusjon i prosent av mottakarar av pleie- og omsorgstenester	22,4 %			
		Legetimar pr.veke pr. pasient i sjukeheim	0,34	0,34	0,34	
		Beleggsprosent	95%	100%		
		Andel plassar sett av til tidsavgrensa opphald	9,8 %	15,0 %	19,5%	
Medarbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	3,6	4,5	4,0	
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	4,7	4,7	4,7	
		Løyer dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	5,0	4,6	4,8	
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	4,9	4,9	4,9	
		I kva grad trivst du saman med kollegane dine?	5,3	5,2	5,2	
	Målt kvalitet	Andel medarbeidarar med gjennomført medarbeidersamtale	-	100%	100%	
		Andel tilsette som er fagarbeidarar	77%	70%		
		Sjukefråvær korttid	2,3 %	<3,5%	<3,5%	
		Sjukefråvær Langtid	6,4 %	<6,0%	<6,0%	
		Svarprosent medarbeidarundersøking	40%	70%	50 %	
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	4,3	4,4	4,3	
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	3,7	4,5	4,0	

10.9.4 Forslag til tiltak

Drift 2013 – 2016 (over 100 000 kroner).

Ansvar	Tiltak	2013	2014	2015	2016
700	Ferievikarar institusjon	200 000			
	Avdelingsleiarar institusjon				
	Fysioterapeut 40%	202 000	202 000	202 000	202 000
	Demens- geriatrijsjukepeliar 50%	283 000	283 000	283 000	283 000

Investeringar (nye tiltak over 100.000 kroner eks. mva., tal i heile tusen kroner)

Ansvar	Tiltak	Totalt	2013	2014	2015	2016
700	Nytt læsesystem	400	200	200		

10.10 Heimebasert omsorg

10.10.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid	Framtid
<u>Styrke</u> <ul style="list-style-type: none"> • God kompetanse • Stabil personalgrupper • ”Stå-på-vilje” 	<u>Moglegheiter (prioritert)</u> <ul style="list-style-type: none"> • Kompetanseheving gjennom UHT • Elektronisk samhandling, telemedisin, intranett • Omsorgsteknologi
<u>Kritiske forbettringsbehov (prioritert)</u> <ul style="list-style-type: none"> • Plassmangel for heimesjukepleia, arbeidsrom og tidsressursar • Bygging av nye omsorgsbustadar med heildøgers omsorg • Oppgradere og tilpasse data og IKT til noverande og framtidige behov 	<u>Spesielle utfordringar (prioritert)</u> <ul style="list-style-type: none"> • Rekruttere nye tilsette/ vikarar- utfordringar knytt til avlønning • Styrke heimetenesta i høve samhandlingsreforma • Erverve spesialkompetanse for fagarbeidarar og høgskuleutdanna → vidareutdanning

10.10.2 Nøkkeltal

	Lom 2009	Lom 2010	Lom 2011	Komm.- gruppe 2011	Opp- land 2011	Heile landet 2011
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbyggjar 80 +	290 179	301 935	341 510	288 860	292 050	313 338
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbyggjar 67 +	106 611	113 043	122 944	104 805	101 218	105 206
Mottakarar av kjernetenester til heimebuande, pr. 1000 innb. 0-66 år	20	19	19	23	22	19
Mottakarar av kjernetenester til heimebuande, pr. 1000 innb. 67-79 år.	142	116	110	92	85	76
Mottakere av kjernetenester til heimebuande, pr. 1000 innb. 80 år og over.	391	374	366	369	343	344
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottakar av heimetenester	130 809	152 392	175 935	183 100	190 741	197 316
Gjennomsnittleg antall tildelte timar pr veke som brukarar av praktisk bistand får	7,6	8,5	8,6	6,3	7,4	7,4
Gjennomsnittleg antall tildelte timar pr veke som brukarar av heimesjukepleie får	2,1	1,1	2	4,5	3,8	4,7

10.10.3 Målekart

Fokus- område	Kritisk suksess- faktor	Indikator	Noreg		Lom		Brukarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 4 (best).
			Res. 2011	Res. 2011	Mål 2012	Mål 2013	
Brukarar	Opplevd kvalitet	I kor stor grad opplever du at tenesta gjev ein betre kvardag slik at du kan bu heime?		*)	3,6	3,6	Medarbeidar- undersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).
		I kor stor grad opplever du at tenesta gjev den hjelpa du treng?		*)	3,7	3,7	
		I kor stor grad opplever du at dei tilsette har omsorg for deg?		*)	3,7	3,7	
		I kor stor grad kan du påverke den tenesta du får?		*)	3,0	3,5	
		I kor stor grad har dei tilsette tilstrekkeleg kunnskap om brukaren og funksjonshemminga?		3,5	3,1	3,5	

Brukarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 4 (best).

Medarbeidarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

Fokus-område	Kritisk suksess-faktor	Indikator	Noreg	Lom			
			Res. 2011	Res. 2011	Mål 2012	Mål 2013	
Brukarar	Målt kvalitet	Andel brukarar og pårørande til brukarar med funksjonshemming med årleg samtale Sakshandsamingstid		100% 10 dagar	100% <7 dagar	10 dagar	
Ressursstyring	Prioritering	Tenester til heimebuande sin andel av netto driftsutgifter til pleie og omsorg	43,5 %	42,0 %			
Medarbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	4,6	4,7	4,7		
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	3,6	3,9	3,6		
		Løyer dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	5,0	5,0	5,0		
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	5,4	5,2	5,0 ?		
		I kva grad trivst du saman med kollegane dine?	5,3	5,2	5,3		
		Målt kvalitet	Registrerte tilfelle av vald eller truslar	<10	<10	<10	
		Andel tilsette i brukargruppe med vedtak etter sos.t.lova, kap 4a, som er oppdaterte på dette	100%	100%	100 %		
Andel tilsette som er fagarbeidarar	76%	70%					
Andel medarbeidarar med gjennomført medarbeidarsamtale	90%	100%	100 %				
		Sjukefråvær korttid	2,7 %	<2,5%	<2,5%		
		Sjukefråvær langtid	4,5 %	<5,0%	<5,0%		
		Svarprosent medarbeidarundersøking	76%	70%	75 %		
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet?	4,2	4,4	4,4		
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanse-utvikling?	3,7	4,5	4,0		

10.10.4 Forslag til tiltak

Drift 2013 – 2016 (over 100 000 kroner).

Ansvar	Tiltak	2013	2014	2015	2016
800	Dagtilbod demens, 40% stilling	202 000	202 000	202 000	202 000
	Auke i stillingar i heimesjukepleia på kveld og helg	1 350 000	1 350 000	1 350 000	1 350 000
	To stk. el-bilar til heimehjelpstenesta				

Investeringar (nye tiltak over 100.000 kroner eks. mva., tal i heile tusen kroner)

Ansvar	Tiltak	Totalt	2013	2014	2015	2016
800	Utviding / ombygging kontor heimesjukepleia					
	Renovering av trygdebustader					